

CAPITAL

Publicație bilingvă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

De ce procedurile
de insolvență ar trebui
simplificate?

2

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.46 (770)
Miercuri, 28 noiembrie 2018

Pret: 7 lei

Moldovenii au prins
gustul creditelor. Băncile
au dat finanțări noi
de 2,8 miliarde lei

4

Săptămâna trecută
Parlamentul a adoptat, în
prima lectură, proiectul
Legii privind organismele
de plasament colectiv,
care stabilește cadrul
legal privind constituirea,
autorizarea și funcționarea
organismelor de plasament
colectiv alternative (OPCA).

Proiectul de Lege privind organismele de plasament colectiv alternative a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) și a fost prezentat în plenul Legislativului de către vicepreședintele CNPF, Iurie Filip, care a menționat că "documentul vine să completeze setul de legi care reglementează funcționarea pieței de capital și a proceselor investiționale în țara noastră".

Conform prevederilor expuse în proiectul de lege, OPCAs sunt entități care funcționează pe principiul repartizării riscurilor și a căror activitate constă în atragerea resurselor financiare de la persoane fizice și/sau juridice prin emiterea și placarea titlurilor de participare, în scopul investirii ulterioare a acestor mijloace în valori mobiliare, instrumente ale pieței monetare, precum și în active imobiliare sau alte drepturi patrimoniale. OPCAs pot fi constituite cu personalitate juridică, înființate prin act de constituire (ca companie investițională pe acțiuni sau ca companie investițională în comandită) sau prin contract de societate civilă, fără a crea o persoană juridică, sub forma fondului de investiții.

Totodată, OPCAs pot fi clasificate în OPCAs de tip deschis și OPCAs de tip închis. Astfel, OPCAs de tip deschis – ale cărui titluri de participare sunt răscumpărate la cerere din activele OPCAs la intervale regulate de timp, în conformitate cu procedurile și frecvența stabilite în regulile sau în actul de constituire a OPCAs, iar în cazul OPCAs de

Continuare în pag. 2.

În atenția companiilor – entități
de interes public!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:

022 221287, 022 229445

Parlamentul
a dat undă verde pentru
crearea organismelor
de plasament colectiv
alternative

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market

în toate oficiile "Poșta Moldovei" din țară

sau la distributorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția "Ediții Periodice" (022) 233740

Curs valutar
28.11.2018

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.1194
EUR	1	19.5735
UAH	1	0.6167
RON	1	4.1943
RUB	1	0.2610

Spre atenția
cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLD-PRESA”

Bălți: №132; 133; 156
Comrat: №169
Cahul: №170
Orhei: №150
Hîncești: №161
Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

AVIZ

Redacția ziarului „Capital Market” desfășoară un tender pentru instituțiile ce oferă servicii de tipografie. Cererile pot fi depuse până la 14 decembrie 2018.

*Informații suplimentare
la numărul de telefon:
022 227758.*

AVIZ

Redacția ziarului „Capital Market” desfășoară un tender pentru selectarea unei companii de audit pentru a audita activitatea Întreprinderii de Stat „Capital Market”. Companiile de audit pot depune cererile până la 14 decembrie 2018.

*Informații suplimentare
la numărul de telefon:
022 22 77 58.*

Parlamentul a dat undă verde pentru crearea organismelor de plasament colectiv alternative

Continuare din pag. 1.

tip închis – titlurile de participare sunt răscumpărate într-un anumit moment, stabilit în regulile sau în actul de constituire ale OPCAs, sau la faza de încetare a activității, dar nu mai devreme de o perioadă inițială de cel puțin 5 ani, în care drepturile de răscumpărare nu pot fi exercitate.

Vicepreședintele CNPF a afirmat că specificul acestui proiect de lege constă în "crearea unei noi platforme de alternativă pentru investiții în economie, în special, în ramurile moderne care presupun un grad de risc sporit sau greu de evaluat. Or, mecanismele clasice de investiții, cum sunt fondurile de investiții clasice sau tradiționale, operează doar cu instrumente financiare tranzacționate pe piețe reglementate sub formă de valori mobiliare, acțiuni sau obligațiuni, sau derivatele lor, care sunt autorizate de către autoritățile vizează. Aceste mecanisme nu pot fi folosite întotdeauna în cazul unor proiecte economice care conțin o doză mare de inovații și care, la rândul său, presupun că este greu de evaluat perspectivele acestor proiecte".

Potrivit lui Iurie Filip, utilizarea mecanismelor de plasamente colective alternative a obținut în ultimii ani o răspândire largă, care, fiind extrem de tentante și promițătoare, presupune, totuși, un grad de risc mai sporit. În special, aceste mecanisme sunt folosite la finanțarea start-upurilor, platformelor crowdfunding, tehnologiilor informaționale și inovaționale.

Oficialul a subliniat că "în scopul alinierii la aceste practici, CNPF a lansat inițiativa de a institui aceste procese investiționale colective, totodată, păstrând

și avantajele acestor mecanisme care presupun dispersarea riscurilor". Totodată, CNPF urmează să supravegheze și să reglementeze activitatea acestor entități pentru a exclude eventualele abuzuri sau manipulări pe piață.

În context, președintele Comisiei parlamentare pentru economie, buget și finanțe, Ștefan Creangă, a menționat că proiectul de Lege privind organismele de plasament colectiv alternative a fost elaborat ca o măsură de dezvoltare a investitorilor instituționali precum organisme de plasament colectiv în conformitate cu Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2018–2022.

Pe lângă stabilirea cadrului legal privind constituirea, avizarea și funcționarea OPCAs, proiectul de lege are drept scop și reglementarea cerințelor față de organizarea, licențierea și activitățile desfășurate de societățile de administrație; obligațiile aferente gestionării OPCAs cu capital de risc și cu investiții pe termen lung; normele ce tin de depozitarii activelor organismelor de plasament colectiv alternative.

De asemenea, proiectul de lege instituie norme privind modul de emisiune și răscumpărare a titlurilor de participare a OPCAs: prin intermediul ofertelor publice în baza unui prospect de emisiune sau prin plasament privat, în modul stabilit de documentele de constituire.

Potrivit lui Ștefan Creangă, proiectul de lege reglementează și cerințele către politica investițională a OPCAs, stabilind anumite reguli de plasament, în special categoriile de active în care pot investi OPCAs și normele de diversificare a investițiilor; stabilește norme de

procedură privind reorganizarea și dizolvarea OPCAs și atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare în domeniile de reglementare și supraveghere a acestor procese.

Alte prevederi importante ale proiectului de lege reglementează activitatea societăților de administrație a investițiilor (SAI). SAI este definită ca persoană juridică constituită ca societate pe acțiuni, a cărei activitate curentă este administrația unuia sau mai multor OPCAs. Astfel, proiectul de lege stabilește dispoziții comune privind condițiile de licențiere și activitate ale SAI. În acest sens, în proiectul de lege au fost introduse reglementări ce tin de procesul de acordare a licenței de administrație a investițiilor, fiind stabilită cerință față de acest gen de activitate precum: cerințe de capital, fonduri proprii, achiziționarea participațiilor calificate, norme prudentiale și norme de conduită, care se referă la cerințe de verificare a conformității, de gestionare a riscurilor și de evitare a conflictelor de interes etc.

Totodată, proiectul de lege reglementează atribuțiile și cerințele către activitățile desfășurate de către depozitarul activelor OPCAs. Depozitarul activelor trebuie să fie responsabil pentru monitorizarea adecvată a fluxurilor de numerar ale OPCAs și, în special, pentru a garanta că banii și numărul investitorilor aparținând OPCAs sunt înregistrati corect în conturi deschise în numele OPCAs sau în numele SAI care acționează în numele OPCAs.

Proiectul de lege privind organismele de plasament colectiv alternative urmează să fie examinat și adoptat de către Parlament în lectura a doua.

Lilia ALCAZĂ

Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în prima lectură un proiect al noii Legi privind condominiul, care va permite exploatarea și menținerea mai eficientă a fondului locativ al țării

Scopul legii este de a asigura gestionarea corespunzătoare și funcționarea condominiului, a proteja drepturile și interesele proprietarilor de unități din condominiu, inclusiv securitatea fizică și financiară, precum și siguranța clădirilor, unităților și părților din condominiu.

Se stipulează că fiecare persoană care devine proprietar al unei unități într-un condominiu devine membru cu drepturi depline al Asociațiilor/Comunității proprietarilor din condominiu.

Potrivit ministrului Economiei și Infrastructurii, Chiril Gaburici, condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege constau în faptul că actuala lege, scopul căreia este reglementarea relațiilor în sectorul locativ, în special a relațiilor de proprietate în cadrul condominiului, s-a dovedit a fi depășită în timp și neficientă din mai multe puncte de vedere, inclusiv din cauza că este aplicabilă doar în cadrul blocurilor locative și în raport cu proprietarii de apartamente, dar nu și în raport cu alți proprietari de încăperi izolate din cadrul clădirilor multietajate.

Oficialul a menționat că înregistrarea de stat obligatorie a dreptului de proprietate comună pe cote-părți asupra bunurilor comune din condominiu, instituirea obligatorie a Fondului de reparare și dezvoltare din condominiu, precum și contribuția financiară obligatorie a proprietarilor de unități la constituirea acestuia, gestionarea transparentă a mijloacelor Fondului, dar și a altor resurse financiare ale asociației – vor motiva interesul proprietarilor de unități de a administra cât mai eficient proprietățile, inclusiv spațiile comune din condominiu.

Punerea în aplicare a noii Legi cu privire la condominiu va avea, de asemenea, un impact asupra confortului în

apartamente. Odată cu înregistrarea de stat a condominiului, a asociației de coproprietari în condominiu, a dreptului de proprietate comună asupra spațiilor comune, aplicarea unei administrații eficiente a mijloacelor financiare ale Fondului de reparare și dezvoltare și impunerea plășilor obligatorii la constituirea acestui Fond, resursele financiare vor fi mai accesibile pentru a fi utilizate la îmbunătățirea izolării termice și fonice a construcției, precum și la instalarea echipamentelor moderne de control a alimentării cu căldură și menținerea temperaturii interioare adecvate.

Simultan cu înregistrarea unui condominiu, a unei asociații de co-proprietari de condominiu și a proprietății asupra spațiilor comune, cu gestionarea corespunzătoare a mijloacelor Fondului de Reabilitare și Dezvoltare, vor fi disponibile mai multe fonduri pentru izolarea fonnică și termică a clădirii, precum și pentru instalarea echipamentelor moderne de măsurare și întreținere a căldurii.

Proprietarul este obligat să contribuie la fond, în funcție de mărimea cotei de participare. Decizia privind valoarea contribuției la fond se face anual. Se prevede că mijloacele fondului sunt stocate într-un cont bancar separat. În factura emisă proprietarului, suma contribuților la fond va fi indicată într-o linie separată, în conformitate cu decizia adunării generale a proprietarilor.

Un condominiu este un complex unic de bunuri imobiliare constând dintr-un teren și una sau mai multe clădiri aparținând mai multor persoane și gestionate în comun. Părțile comune ale condominiului sunt terenul pe care se află clădirea, coridoarele, scările, liftul, spațiul de agrement, locul de joacă pentru copii, curțile, grădinile și locurile de parcare.

InfoMarket

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 23 noiembrie 2018 a fost publicată hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

De asemenea, a fost publicată hotărârea aprobată de Consiliul de administrație al CNPF privind înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a reducerii capitalului social al SA „REPARAȚII AUTO” cu 293 930 lei prin anularea a 293 593 acțiuni de tezaur, capitalul social al societății după reducere urmând să constituie 229 220 lei, fiind divizat în 22 922 acțiuni ordinare nominative cu VN de 10 lei.

Boris Erușevski

În Moldova, procedura de înstrăinare, concesionare, dare în arendă ori în locațiune a bunurilor aflate în proprietatea administrației publice locale se va face prin licitație publică

Parlamentul a votat modificarea Legii privind administrația publică locală, în lectură finală. Potrivit noilor reglementări, contractele juridice de administrare și de dispoziție privind bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale cu persoanele fizice și juridice private se încheie prin licitație publică, organizată în condițiile legii.

Pentru încheierea actelor juridice de dispoziție în privința bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale cu persoanele fizice și juridice va fi necesară înlocuirea raportului de evaluare de către evaluator, cu cel mult 2 ani până la data licitației.

Totodată, se propune ca bunurile aflate în proprietate publică să fie supuse inventarizării anuale, iar rapoartele asupra situației acestora să fie prezentate consiliului local.

Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în prima lectură proiectul de lege privind bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2019 cu venituri și cheltuieli în valoare de 21 miliarde 427,4 milioane de lei

Potrivit proiectului BASS, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se prognozează pentru anul 2019 în sumă de 21427,4 mil. lei, în creștere cu 2088,4 mil. lei față de cel precizat în 2018 sau cu 10,8 la sută.

Totodată, în structura veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2019, 59,6 la sută vor constitui contribuții de asigurări sociale și vor atinge 12770,0 mil. lei, mai puțin cu 70,5 mil. lei decât cele precizate pe anul curent.

Proiectul BASS propune menținerea tarifului contribuției stabilit la 1 octombrie curent. Astfel, tariful contribuției de asigurare socială plătită de angajatorii din sectorul privat, instituțiile de învățământ superior și medico-sanitară va fi de 18%, cea virată de angajatorii din agricultură – de 12%, iar tariful contribuției individuale – 6%.

Pentru persoanele fizice ce își desfășoară activitatea pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, plata contribuției va constitui 9456 de lei pe an, iar în cazul persoanelor fizice proprietari sau arendași de terenuri agricole care prelucrează terenul în mod individual – în sumă de 2412 de lei pe an.

În structura veniturilor, fondurile proprii ale asigurărilor sociale de stat vor fi de circa 60%, iar transferurile de la bugetul de stat – 40%. Contribuțiiile de asigurări sociale se așteaptă ca în 2019 să ajungă la 12 miliarde 770 milioane lei, ceea ce reprezintă cu 1,8% mai mult decât suma aprobată pentru anul 2018.

Se preconizează că transferurile de la bugetul public național la bugetul asigurărilor sociale obligatorii în 2019 să ajungă la 8 miliarde 575,3 milioane lei, ceea ce reprezintă cu 1,82 miliarde lei (26,9%) mai mult decât cifra aprobată pentru anul 2018. Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2019 se propun în sumă de 21427,4 mil. lei, cu o majorare de 2088,4 mil. lei. Acestea vor acoperi subprogramele BASS, în corespondere cu prioritățile politicilor sectoriale. Cheltuielile destinate activităților finanțate din BASS constituie 73,6%, alte 26,4% – din contul transferurilor de la bugetul de stat.

63,6% din totalul tuturor cheltuielilor vor fi direcționate pentru subprogramul de protecție socială a persoanelor în etate – 13,6 mlrd. lei, 13% (2,77 mlrd. lei) – pentru protecția socială a persoanelor cu dizabilități. Alte circa 10 la sută din cheltuieli vor asigura realizarea politicilor în domeniul protecției familiei și copilului (2,13 mlrd. lei).

Proiectul de lege privind bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2019 a fost elaborat în baza prognozei inflației medii anuale de 4,9%, a salariului mediu pe economie de 6975 lei (+9% față de anul precedent), precum și a fondului salarial de 49,4 miliarde lei (+9,4% până în 2018).

InfoMarket

De ce procedurile de insolabilitate ar trebui simplificate?

Republica Moldova este o țară în care în doar câteva zile poți iniția o afacere, deschide o companie, însă ai nevoie de câțiva ani pentru a lichida o companie.

Procesul de insolvență este un fel de „muncă sisică”, care cere mult efort, pierdere de timp și costuri. Sisif a fost supus la o cauză perpetuă: el a fost sortit să urce un deal împingând veșnic o stâncă uriașă, care o dată ajunsă în vîrf, se rostogolea din nou la vale și cazna era reluată.

Astfel se întâmplă, deseori, și cu procesul de insolabilitate. În clasamentul Grupului Băncii Mondiale privind mediul de afaceri „Doing Business 2019” suntem pe locul 14 din 190 de țări, incluse în top, la capitolul deschiderea unei afaceri. Astfel, pentru a deschide o afacere antreprenorii din Republica Moldova trebuie să treacă trei proceduri, care le ia 4 zile. Și costurile nu sunt atât de înalte 5,0 la sută din venitul pe cap de locuitor. Și e cu totul altă situație la capitolul insolvență. Raportul constată că, deși s-au făcut unele schimbări în procedura de lichidare a întreprinderilor, aceasta durează 2,8 ani. Ne aflăm pe locul 68, o poziție bună, de altfel. Este adevărat că în clasament arătăm bine, mai ales dacă te uiți că mai jos în top se află 122 de țări.

Antreprenorii se plâng, însă, că este foarte greu să închizi o afacere. Că procedurile de insolvență durează, chiar dacă în ultimii ani au fost operate mai multe modificări la legislație pentru a simplifica aceste proceduri. Ultimul proiect de lege pentru modificarea și completarea legii insolabilității a fost aprobat de Guvern în săptămâna trecută. Urmează dezbatările în Parlament.

Ministrul Economiei și Infrastructurii, Chiril Gaburici, a apreciat, în primul rând, că proiectul „va contribui la promovarea Republicii Moldova în clasamentul „Doing business” efectuat de Banca Mondială”. Facem schimbări de ochi lumii! Să arătăm mai bine în clasamente sau ușurăm viața antreprenorilor?

„Unul din principalele efecte scontante ale proiectului va contribui la promovarea Republicii Moldova în clasamentul „Doing business” efectuat de Banca Mondială la capitolul „Rezolvarea insolabilității”. De asemenea, proiectul legii va permite să micșorăm termenele și costurile pentru desfășurarea procedurii de insolabilitate și să oferim șansa creditorilor de a încasa într-o perioadă mai mică de timp, o parte mai mare din creanțe”, a spus ministrul Economiei și Infrastructurii, Chiril Gaburici.

CE A DETERMINAT MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII INSOLVABILITĂȚII?

Autorii proiectului constată că, deși Legea insolabilității răspunde, în general, scopului stabilit de aceasta (stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patriomonului debitorului), totuși în cei 5 ani de aplicare a legii s-au reliefat următoarele probleme și necesități:

– interesele, uneori divergente, ale diferitor participanți (debitor, creditori, statul etc.) nu întotdeauna sunt într-o balanță optimă. De

exemplu, creditorii garanți invocă imposibilitatea recuperării eficace a creanțelor garantate, în timp ce debitorii pretind că creditorii nu sunt suficienți motivati să opteze pentru restrucțare, preferând lichidarea;

– nu există suficiente stimulente legale pentru a încuraja atragerea de către debitorul intrat în perioada de observație sau chiar în procedura de insolabilitate a unor împrumuturi care ar permite redresarea financiară a întreprinderii; ca efect rata de redresare a debitorilor, dar și de stingere a creanțelor, rămâne redusă;

– restructurarea rămâne o excepție, iar restructurarea accelerată nu cunoaște o aplicare practică; creditorii nu resimt beneficiile potențiale ale restructurării și cel mai des optează pentru lichidarea debitorului în procedură de faliment;

– sistemul de prevenție a debitorului de a încheia acte frauduloase în iminență insolabilității este puțin funcțional; ca efect rămân tranzații dubioase încheiate în „perioada suspiciunii” care nu pot fi anulate, reducând astfel masa debitoare și capacitatea de stingere a creanțelor;

– există colizii legale dintre normele legii și actele legislative subspecvente.

Totodată, dreptul la un recurs efectiv a fost în parte lezat, prin nereglementarea în lege a posibilității de a face recurs asupra unor hotărâri și încheieri importante, iar soluția adoptată ulterior (Curtea Supremă de Justiție a extins prin hotărâre explicativă cercul de acte judecătoare pasibile de recurs) riscă să institue o creație legislativă judiciară, străină sistemului de drept național.

CE SCHIMBĂRI VOR FI OPERATE?

Intentarea procesului de insolabilitate a debitorului va fi suficientă, fără ca creditorii să fie obligați de a obține în prealabil hotărâri judecătoare știute irevocabile de încasare a datoriei.

Totodată, pentru a preveni cereri abuzive din partea creditorilor și insolabilității intenționate:

– presupunția incapacității de plată va opera doar dacă debitorul este în întârziere de plată mai mult de 30 de zile (practica internațională variază la acest capitol între 8 zile și 24 de săptămâni);

– debitorul va putea răsturna presupunția incapacității de plată, prin prezentația probelor care să confirme că a executat obligațiile pecuniare sau că există o acțiune civilă în legătură cu această obligație, intentată până la depunerea cererii introductive, ori că obligația poate fi stinsă prin compensare.

Proiectul mai prevede că creditorii care dețin un gaj sau ipotecă asupra bunurilor debitorului, nu vor putea cere separarea bunului, dar vor beneficia de un regim mai adecvat de valorificare a bunurilor grevate.

Procedura de lichidare a masei debitoare în cadrul falimentului va fi îmbunătățită prin asigurarea echității și transparenței, lichidatorul fiind obligat să obțină o evaluare independentă a bunurilor și să o aplice la expunerea bunurilor spre vânzare, în licitația cu strigare sau, în caz de eșec, în licitațiile cu reducere, vânzarea bunurilor din masa debitoare la prețuri de piață, cu posibilitatea reducerii justificate și temperate a prețului.

Vlad BERCU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

În Moldova, costul poliței obligatorii de asigurare medicală în 2019 va rămâne la același nivel – 4056 lei pentru o persoană

Acest lucru este prevăzut de proiectul de lege privind fondurile obligatorii de asigurări în medicină pentru anul 2019, adoptat de Parlament în prima lectură.

Prețul poliței va fi păstrat la același nivel, ținând cont de situația financiară și economică dificilă a populației. Se preconizează că în 2019 polița de asigurare medicală obligatorie va putea fi achiziționată la un preț redus până la 1 aprilie. În special, pentru persoanele care achiziționează poliță individual, până la data de 31 martie vor fi asigurate reduceri în valoare de 50–75% din costul acesteia.

Amintim că, în 2009, costul poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală în Moldova a fost de 2637,6 lei, în 2010 – 2478 lei, în 2011 – 2772 lei, în 2012 – 2982 lei, în 2013 – 3318 lei, iar în 2014–2016 – 4056 lei. Anterior se discuta despre faptul ca din 2017 costul poliței să fie majorat la 5319 lei, însă Parlamentul a adoptat amendamente la Legea privind asigurarea obligatorie de asistență medicală, conform căreia a fost introdus un moratoriu privind creșterea costului acesteia.

InfoMarket

În atenția acționarilor

BC “MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

La 22.11.2018, în incinta MOLDCOOP pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, nr. 67, a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor Băncii comerciale “MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A., ținută cu prezența acționarilor.

ÎN URMA EXAMINĂRII TUTUROR CHESTIUNILOR DIN ORDINEA DE ZI, ADUNAREA GENERALĂ A ACȚIONARILOR BĂNCII:

1. A hotărât închiderea înainte de termen a mandatului Consiliului băncii în exercițiu, ales la Adunarea generală ordinată anuală a acționarilor băncii din 27.04.2017 (procesul-verbal nr. 54).
2. A ales în calitate de membri ai Consiliului băncii, pe termen de 4 (patru) ani, următoarele persoane: dl Miculeț Victor, dna Vrabie Natalia, dl Vasile Tofan, dna Aliona Stratan, dl Vytautas Plunksnis, dl Nicolai Shitov și dna Maryna Kvashnina. De asemenea, Adunarea I-a ales pe dl Miculeț Victor în calitate de Președinte al Consiliului băncii și pe dna Vrabie Natalia în calitate de Vicepreședinte al Consiliului băncii.
3. A hotărât achitarea dividendelor pentru anul 2017, din contul profitului nedistribuit al băncii în sumă de 221,016,042 lei (213 lei la o acioinare a brncii aflat în circulație), ceea ce reprezintă cca 48,5% din profitul net pentru exercițiul financiar al brncii, onchiat la 31.12.2017.

Plata dividendelor se va efectua în formă pecuniară, conform Listei acționarilor, întocmită conform situației din 16.10.2018, cu modificările operate după data întocmirii listei, dar nu mai târziu decât cu 3 zile pînă la data ținerii Adunării generale extraordinare a acționarilor băncii, în termenele prevăzute de legislația în vigoare.

Comitetul de Conducere al băncii

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Nina DOSCA,

Elena VASILACHE, Mihai DORUC,

Ramona NICULCEA, Alexandru CHIRTOCA.

REDACTOR-SEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:

Boris ERUŞEVSKI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziari.com@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC “Victoriabank”, SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziua astăzi sunt utilizate stările agenției „Moldpres” și „InfoMarket”

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL

Moldovenii au prins gustul creditelor. Băncile au dat finanțări noi de 2,8 miliarde lei

După o perioadă de reticență ca urmare a finanțărilor scumpe, moldovenii au prins gustul creditelor pe sfârșit de an. Astfel, în luna octombrie creditele noi acordate au constituit 2,828,6 milioane lei, în creștere cu 34,8% față de luna octombrie 2017, arată datele Băncii Naționale a Moldovei.

Ponderea creditelor acordate în monedă națională a reprezentat 62,2%, a celor în valută – 37,8%. Volumul creditelor acordate în monedă națională a constituit 1,760,2 milioane lei (+7,9% față de luna precedentă și +48,4% față de octombrie 2017). Volumul creditelor acordate în valută recalculat în MDL a constituit 1,068,4 milioane lei (+5,5% față de luna precedentă și +17,1% față de luna octombrie 2017).

Este clar, astfel, că producția nouă de credite se află într-unul dintre cele mai bune momente, fiind susținută de apetitul populației pentru consum, dar și de creșterea salariilor.

Cele mai atractive au fost creditele acordate pe termene de la 2 până la 5 ani (39,6% din totalul creditelor acordate), unde creditele oferite persoanelor juridice au deținut ponderea majoră de 28,8% din totalul creditelor.

Creditele acordate în monedă națională au fost reprezentate, prepondere, de creditele oferite societăților comerciale nefinanciare cu o pondere de 53,0% (49,0% apartin comerțului) și de creditele acordate persoanelor fizice (42,5%). Expansiunea împrumuturilor în rândul persoanelor fizice se datorează achiziției de imobile prin intermediul programului "Prima Casă".

Ponderea mare a creditelor oferite societăților necomerciale se datorează reorientării businessului spre companiile de microfinanțare ca urmare a reticenței băncilor și a condițiilor mai rigide. Astfel, instituțiile de microfinanțare, care sunt mai puțin reglementate, se împrumută de la bănci și creditează businessul. Creditele acordate de către instituțiile de microfinanțare sunt mai scumpe față de cele de la bănci. Economistii au atenționat de mai multe ori asupra expunerilor mari ale băncilor față de sectorul de microfinanțare și o reglementare mai strictă a acestuia.

Creditele în valută au fost solicitate, în principal, de către societățile comerciale nefinanciare (89,6%), ponderea majoră (60,8%) revenind comerțului.

Economistul IDIS Viitorul, Vea-ceslav Ionță, susține că după o cădere continuă de peste trei ani, în prezent asistăm la o înviorare ușoară a procesului de creditare din partea băncilor comerciale determinată de creșterea împrumuturilor persoanelor fizice și a sectorului agricol.

"Datorită faptului că creditarea persoanelor fizice crește mult mai rapid decât am anticipat până la finele anului, portofoliul de credite din sistemul bancar cel mai probabil va depăși 35,2 miliarde lei, ceea ce ne permite să spunem că în 2018 va fi recuperată cădere din ultimii 2 ani, însă mai este mult până la nivelul anului 2014. În februarie 2018 portofoliul de credite din sistemul bancar a atins nivelul minim de 32,1 miliarde lei sau cu 15,9 miliarde mai puțin decât maxima din octombrie 2014. Această cădere s-a datorat exclusiv reducerii portofoliului de cre-

dite acordat persoanelor juridice. În toată această perioadă băncile și-au majorat portofoliul de credite oferite persoanelor fizice, care au crescut de la 5,8 miliardă în octombrie 2014 la 9,1 miliardă lei în august 2018", a explicat Ionță.

CREDITELE PE PERIOADE SCURTE – CELE MAI SCUMPE

Rata medie la creditele acordate în monedă națională s-a majorat cu 0,02 puncte procentuale (p.p.) comparativ cu luna precedentă. Persoanelor fizice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 7,85%, iar persoanelor juridice – cu o rată de 9,01%.

Rata medie la creditele acordate în valută s-a micșorat cu 0,07 p.p. comparativ cu luna septembrie 2018. Persoanelor fizice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 6,33%, iar persoanelor juridice – cu o rată de 4,48%.

Comparativ cu perioada similară a anului precedent, ratele menționate s-au diminuat (total în monedă națională cu -1,48 p.p., total în valută cu -0,33 p.p.).

Creditele în monedă națională cu termene de la 2 până la 5 ani, fiind cele mai atractive în luna de raportare, au fost acordate cu o rată medie de 8,49% (persoanelor juridice – cu 8,96% și persoanelor fizice – cu 7,85%).

În cazul persoanelor fizice, cea mai mare rată medie a fost înregistrată la creditele cu termenul de rambursare de la 1 până la 3 luni (11,39%), iar în cazul persoanelor juridice – la creditele cu termenele de rambursare până la o lună (10,60%).

Cele mai atractive credite în valută, cu termene de la 2 până la 5 ani, au fost acordate cu o rată medie de 4,46%, unde persoanelor fizice li s-au acordat credite cu o rată medie de 7,98%, iar persoanelor juridice – cu o rată de 4,41%.

ELECTORALA SPERIE DEPONENTII

În luna octombrie 2018, depozitele noi aflate la termen au constituit 2,749,4 milioane lei, micșorându-se cu 4,1% față de luna octombrie 2017, dar au crescut cu aproape 100 milioane mai mult față de luna septembrie 2018. Economistii nu exclud continuarea reducerii plasamentelor în preajma alegerilor ca urmare a neîncrederei populației. Acest lucru se observă și pe tipul depozitelor, ceea ce mai mare parte sunt depozite la vedere.

Volumul depozitelor astrate în monedă națională a constituit 1,599,2 milioane lei (+3,7% față de luna precedentă și -7,2% față de octombrie 2017). Volumul depozitelor astrate în valută recalculat în MDL a constitu-

Parlamentul a votat proiectul de lege privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în lectură finală

Potrivit documentului, va fi instituită o grilă unică de salarizare pentru toate autoritățile și instituțiile publice.

Proiectul stabilește un sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar și cuprinde principiile, regulile și procedurile de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcțiilor din sectorul bugetar. Caracterul unitar se va aplica tuturor categoriilor de angajați din sectorul bugetar, iar salariul va fi constituit din partea fixă și partea variabilă. Partea variabilă va depinde de performanțele angajatului și aspectele specifice ale muncii.

Noile reglementări definesc salariul lunar ca retribuție bănească care include salariul de bază și toate sporurile, premiile și alte drepturi salariale acordate suplimentar fiecărei categorii de personal din sectorul bugetar. Salariul de bază va fi un element din partea fixă a remunerației lunare la care are dreptul personalul din unitățile bugetare, corespunzător clasei de salarizare, în funcție de categoria de calificare și vechimea în muncă. Treapta de salarizare va include nivelul salariului de bază raportat la vechimea în muncă.

Proiectul instituie Registrul funcțiilor din sectorul bugetar care va cuprinde 8 grupuri ocupaționale de activitate bugetară, codificate cu litere. Printre acestea sunt: administrație publică, justiție, apărare națională, ordine publică și securitate a statului, învățământ și cercetare, cultură, tineret și sport, asistență socială și sănătate etc. Autoritatea responsabilă de gestionarea Registrului este Ministerul Finanțelor.

Una din garanțiile sociale ale noului sistem de salarizare vizează păstrarea venitului salarial total, în cazul în care, conform noilor reguli de salarizare, angajatul i se stabilește un salariu mai mic decât cel deținut anterior. Valoarea minimă de referință pentru cea mai joasă clasă de salarizare se propune a fi stabilită la nivel de 1500 lei pentru majoritatea categoriilor de angajați în sectorul bugetar.

Costul implementării proiectului în instituțiile finanțate din bugetul de stat și bugetele locale se estimează pe termen mediu (anii 2019–2021) la 3 950 mii lei. Mijloacele sunt prevăzute în Cadrul bugetar pe termen mediu. Către anul 2021 se preconizează o creștere de circa 30% a salariului mediu lunar pentru angajații instituțiilor finanțate din bugetul de stat și de peste 55% – celor finanțate din bugetele locale. Noul sistem va intra în vigoare la 1 decembrie curent.

Ministerul Economiei și Infrastructurii elaborează o Strategie Națională de Industrializare pentru perioada 2019–2030

Acest lucru a fost discutat la conferința de vineri dedicată întreprinderilor mici și mijlocii. Scopul documentului este crearea unui sector industrial competitiv în țară, datorită investițiilor, creșterii productivității și modernizării tehnologice. Toate acestea ar trebui să aducă producția industrială a Moldovei la nivelul mediu din regiune.

În prezent, există 5 documente/strategii legate de sectorul industrial din Moldova: Strategia națională pentru dezvoltare agricolă și rurală 2014–2020; Strategia națională de atragere a investițiilor și promovarea exporturilor 2016–2020; Conceptul de dezvoltare a clusterelor în sectorul industrial al Moldovei; Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii 2012–2020; Strategia de inovare a Moldovei pentru perioada 2013–2020. Toate aceste documente sau mai degrabă toate capitoarele referitoare la sectorul industrial din Moldova sunt planificate să fie integrate într-o Strategie Națională de Industrializare pentru perioada 2019–2030.

Noua strategie va fi bazată pe patru idei principale: competitivitatea și mediul de afaceri; investiții și finanțe; consolidarea educației și a pieței forței de muncă; creșterea inovării tehnologice. Termenele de elaborare a strategiei nu au fost menționate.

Moldova și România au semnat 12 acorduri bilaterale în diverse domenii

Acordurile au fost semnate de șefii ministerelor și departamentelor responsabile în urma celei de-a IV-a reunii comune a guvernelor Moldovei și României, care a avut loc la 22 noiembrie la București.

În special, Ministerul Economiei și Infrastructurii din Moldova și Ministerul Afacerilor, Comerțului și Antreprenoriatului din România au semnat un memorandum de înțelegere pentru a promova dezvoltarea spiritului antreprenorial, cooperarea economică și corporativă.

Documentul urmărește să consolideze cooperarea în domeniul comerțului și al economiei, acordându-se o atenție specială start-up-urilor bazate pe principiile egalității și avantajului reciproc. Ca parte a acestui memorandum, se va acorda sprijin logistic pentru organizarea de publicitate și desfășurarea misiunilor economice pentru start-up-uri și se va acorda sprijin pentru identificarea posibilelor surse de finanțare a proiectelor.

De asemenea, a fost semnat un acord privind cooperarea în sectorul turismului, care prevede implementarea măsurilor necesare pentru promovarea dezvoltării relațiilor în domeniul turismului. Cooperarea vizează promovarea diverselor tipuri de turism, introducerea de proiecte comune de investiții în acest domeniu, schimbul de experiență și informații etc. În plus, a fost semnat un memorandum de înțelegere privind promovarea pe piețele țărilor terțe și o declarație comună privind abolirea anumitor tarife de roaming între Moldova și România.

Moldova și România au semnat un acord privind cooperarea în domeniul culturii, un memorandum de intenție de cooperare în domeniul relațiilor cu diaspora. Ministerile Apărării ale celor două țări au semnat o declarație de intenție de organizare a unei baze de instruire pentru crearea unei unități comune a forțelor armate românești și a armatei moldovenești, iar Inspectoratele Generale ale Poliției de Frontieră din Moldova și România au semnat un protocol privind înființarea și funcționarea serviciilor de patrulare mixte la frontieră comună.

Victor URSU

InfoMarket

Pavel Filip: România rămâne principalul partener comercial al Moldovei: cifra de afaceri a țărilor noastre în 2018 a crescut cu 30% și a depășit 1 miliard de dolari

Seful Guvernului moldovean a făcut declarația la un briefing la București, în urma rezultatelor celei de-a IV-a reuniuni comune a guvernelor Moldovei și României.

El a apreciat înalt relațiile diplomatice, economice, culturale și prietenosale ale Moldovei și României, menționând că, pe lângă legăturile culturale comune și trecutul istoric, țările noastre sunt unite prin relații economice pragmatic. El a exprimat recunoștință Guvernului României pentru ajutorul umanitar și sprijinul financiar acordat în perioada crizei financiare, economice și politice acum trei ani, în sumă de 150 de milioane de euro.

Pavel Filip a vorbit și în favoarea promovării ideii unirii, care, potrivit lui, este adesea folosită populist, dar această asociere a fost demonstrată prin implementarea proiectelor privind interconectarea infrastructurilor energetice, electronice și de transport, a sistemelor educaționale și a culturii. Premierul s-a pronunțat în favoarea creării unei platforme comune pentru comunicații, inclusiv prin eliminarea tarifelor de roaming de la 1 decembrie 2018.

Premierul moldovean a menționat importanța lansării celei de-a doua etape a construcției conductei de gaze Ungheni-Chișinău și demararea proiectelor de construire a podurilor peste Prut în cadrul așa-numitei Autostrăzi a Unirii pe cursa Târgu Mureș-Lași-Ungheni. Pavel Filip s-a referit la intenția celor două țări de a simplifica traficul la frontieră prin organizarea controlului comun, a vorbit despre planurile de modernizare a văilor, dezvoltarea infrastructurii de frontieră și continuarea schimbului de experiență în domeniul apărării.

Premierul a menționat importanța proiectelor din domeniul educației și culturii. „Autobuzele școlare donate astăzi de guvernul român transportă aproximativ 13 mii de elevi moldoveni. Suntem recunoscători pentru bursele acordate studenților și pentru reconstrucția edificiilor instituțiilor precum: Sala cu Orgă, Teatrul B.P. Hasdeu din Cahul, Muzeul de Artă din Chișinău.

Un proiect separat pe care intenționăm să îl extindem este repararea grădinițelor. Deja au fost reparate 900 de grădinițe datorită celor 26 de milioane de euro oferte de autoritățile române”, a spus Filip.

De asemenea, oficialul a calificat intrarea băncii Transilvania pe piața moldovenească drept un semnal pozitiv pentru stabilizarea sferei bancare și financiare din Moldova.

Premierul român, Viorica Dancilă, a confirmat, în schimb, disponibilitatea României de a continua să susțină țara noastră în toate domeniile, inclusiv în procesul de integrare europeană. Ea a menționat importanța acestui aspect în legătură cu reluarea de către România a președinției Consiliului Uniunii Europene (din 2019).

InfoMarket

Pavel Filip: În ultima jumătate de an volumul investițiilor străine directe în Moldova a ajuns la 130 mil USD, iar în următorii doi ani autoritățile intenționează să atragă investiții de 380 mil USD

Declarația a fost făcută de Premier la „Moldova Business Week 2018” – cel mai important eveniment economic din țară a reunit peste o mie de oameni de afaceri din circa 30 de state, reprezentanți ai companiilor autohtone, autorități și parteneri de dezvoltare.

În mesajul său de salut, premierul Pavel Filip a încurajat investitorii să descopere potențialul țării noastre, evidențind oportunitățile existente: accesul pe piețele UE și CSI, precum și condițiile favorabile pentru lansarea afacerilor. „Republica Moldova, cea din 2018, este perfectă pentru investiții, pentru că astăzi, țara noastră este alta decât acum 3 ani”, a menționat premierul. În context, șeful Executivului s-a referit la măsurile întreprinse de Guvern pentru îmbunătățirea mediului de afaceri, printre care: aprobatia reformei fiscale, reducerea instituțiilor cu funcții de control, reorganizarea Serviciului Vamal și Fiscal, precum și dezvoltarea proiectelor investiționale în cadrul zonelor economice libere și a parcurilor IT.

Urmare a reformelor promovate, s-a înregistrat o creștere economică constantă, în trimestrul doi al anului curent, aceasta a atins 5,2%. În același timp, numărul persoanelor care primesc salarii în plin a scăzut de două ori, exporturile au crescut cu 30% și în doar jumătate de an au fost făcute investiții străine directe în valoare de circa 130 de milioane de dolari. Totodată, în următorii doi ani sunt prognozate investiții de 380 milioane de dolari.

„Acestea sunt de fapt cele mai bune argumente – cifrele. Cifrele nu au nevoie de declarații și explicații. Cifrele nu mint niciodată și vorbesc pentru noi – sunt rezultatele reformelor deloc usoare pe care le-am pornit”, a menționat Pavel Filip.

Prim-ministrul a relevat că progresele înregistrate în dezvoltarea mediului de afaceri sunt recunoscute și de comunitatea internațională – potrivit clasamentului „Doing Business 2019”, țara noastră ocupă locul 14 la capitolul „initierea afacerii”.

„Cei care vor să investească în Republica Moldova trebuie să știe că vaporul pe care eram cu totii a ieșit de la reparații, și-a ridicat pânzele și merge cu încredere înainte. Eu cred cu adevărat în Republica Moldova, în această țară și în oamenii ei. Republica Moldova se schimbă, se dezvoltă și evoluează. Vă invit să fiți alături de noi în acest proces – să investiți și să creșteți în Moldova”, a conchis premierul. Cea de-a cincea

ediție „Moldova Business Week” se desfășoară în perioada 27 – 29 noiembrie curent.

Programul include reuniuni de business, vizite la producătorii autohtoni, prelegeri și sesiuni informative.

InfoMarket

În octombrie 2018, rata medie ponderată a dobânzii la împrumuturile noi în lei în Moldova a constituit 8,52% pe an, în creștere cu 0,02 puncte procentuale față de luna precedentă

În același timp, comparativ cu luna octombrie a anului trecut, acest indice a scăzut cu 1,48 puncte procentuale.

Potrivit datelor de la Banca Națională a Moldovei, împrumuturile acordate persoanelor fizice au fost acordate în octombrie 2018 cu o rată medie de 7,85% (+0,07 puncte procentuale față de luna precedentă și -2,37 puncte procentuale față de octombrie 2017) și persoanelor juridice -9,01% (-0,01 p.p. și -0,87 p.p., respectiv).

Creditele în monedă națională cu scadență între 2 și 5 ani au fost cele mai solicitate în luna de raportare și au fost acordate la o rată medie de 8,49% (persoane juridice -8,96% și persoane fizice -7,85%).

În cazul persoanelor fizice, cea mai mare rată medie a fost pentru creditele cu o scadență de 1 până la 3 luni -11,39%, iar în cazul persoanelor juridice – credite de până la 1 lună -10,6%.

Cea mai mică pentru persoane fizice a fost rata medie la creditele în lei pentru o perioadă mai mare de 5 ani, care a fost în luna octombrie a acestui an de 6,77%, iar pentru persoanele juridice – rata medie la împrumuturi pe o perioadă de 6 până la 12 luni -8,79%.

Trebuie remarcat că minimul istoric al ratei medii ponderate a dobânzii la noi împrumuturi în lei în Moldova este de 8,45% pe an și a fost înregistrată în august 2018.

InfoMarket

Rata medie a dobânzii la noile împrumuturi în valută străină în luna octombrie 2018 a fost de 4,53%, în scădere cu 0,07 puncte procentuale față de luna precedentă

Potrivit Băncii Naționale a Moldovei, în același timp, comparativ cu luna octombrie a anului trecut, aceasta a scăzut cu 0,33 puncte procentuale.

Pentru persoanele fizice, împrumuturile în valută străină în luna octombrie 2018 au fost acordate cu o rată medie de 6,33%, iar persoanelor juridice cu o rată medie de 4,48%.

Cele mai atractive au fost creditele în valută străină pe o perioadă de la 2 până la 5 ani, care au fost emise cu o rată medie de 4,46% pe an, inclusiv pentru persoane fizice rata medie a fost de 7,98%, iar pentru persoanele juridice -4,41%.

Cea mai mare rată medie a dobânzii la împrumuturile în valută străină acordată persoanelor fizice a fost la creditele pentru o perioadă de până la 1 lună, ajungând la 15% pe an.

Cea mai mare rată medie a creditelor în valută străină pentru persoanele juridice a fost cea la împrumuturilor pe o perioadă de la 3 până la 6 luni -5,16%.

Pentru persoanele fizice cea mai mică a fost rata medie a dobânzii la împrumuturile pe o perioadă mai mare de 5 ani -5,71% pe an, iar pentru persoanele juridice – la împrumuturi pe o perioadă de 6-12 luni -4,34% pe an.

InfoMarket

Moldova și Ucraina planifică să înregistreze o cifră de afaceri de 1 mlrd USD până la finele anului curent

Potrivit Serviciului de presă al Guvernului Ucrainei, subiectul a fost discutat în cadrul întrevederii de la Kiev a premierului Pavel Filip cu omologul său ucrainean Volodymyr Groysman.

Premierul ucrainean a remarcat tendințe pozitive în relațiile comerciale reciproce dintre Moldova și Ucraina, subliniind că, potrivit rezultatelor din prima jumătate a anului, cifra de afaceri a țărilor a crescut cu 40% și a depășit 500 de milioane de dolari.

“Putem ajunge la 1 miliard de dolari până la sfârșitul anului”, a spus Volodymyr Groysman. În cadrul discuției, șefii de guvern au menționat că se desfășoară activități comune planificate între Moldova și Ucraina.

Astfel, este introdus controlul comun asupra punctului de control internațional “Kuciurgan – Pervomaisk”, alte 2 puncte de control se pregătesc pentru această procedură. A fost soluționată problema aflării șoferilor de teritoriul celor două state.

În viitorul apropiat se preconizează începerea construcției unui nou pod peste Nistru și implementarea ulterioară a proiectului pentru îmbinarea sistemelor energetice ale celor două țări cu ENTSO-E european. De asemenea, pozitivă, în opinia interlocutorilor, este activitatea Comisiei mixte privind problemele de mediu.

Potrivit guvernului Ucrainei, Moldova se situează în TOP 30 cei mai mari parteneri comerciali ai Ucrainei și în TOP 20 a piețelor promițătoare definite de strategia de export de stat până în 2021. În prima jumătate a anului 2018 cifra de afaceri a țărilor a ajuns la 538 milioane dolari. În Moldova se importă metale neferoase și feroase, produse agricole, textile, energie electrică, echipamente auto produse în Ucraina.

InfoMarket

Organul executiv unipersonal al SC „Construcția-24” SA,

în temeiul deciziei Consiliului Societății din 23.11.2018, convoacă Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor SC „Construcția-24” SA pe data de 14 decembrie 2018 la următoarea adresă: mun. Chișinău, str. Bulgară, 2, MD-2001, etajul I.

ORDINEA DE ZI:

- 1) Cu privire la aprobarea unei tranzacții de proporții privind înstrăinarea unor bunuri ce aparțin Societății;

Adunarea se va ține cu prezența acționarilor. Înregistrarea participanților la Adunarea – între 13.30-14.45. Începutul Adunării – ora 15.00.

Data întocmirii Listei acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală va fi întocmită conform situației la data de 27.11.2018.

ACTIONARII pot lua cunoștință cu materialele pentru Ordinea de zi a Adunării Generale începând cu data de 04 decembrie 2018 (în zilele de lucru) între orele 9.00-13.00 și 14.00-17.00 la adresa din mun. Chișinău, str. Bulgară, 2 MD-2001.

Pentru participarea la Adunarea Generală, acționarii vor avea asupra sa buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor – și procură care atestă împunernicirile, autentificată în modul stabilit de legislație.

Совет АО «МОЛДЕЛИНА»

извещает своих акционеров о том, что на основании ст. 65(г) Закона об акционерных обществах члены Совета единогласно приняли Решение о выплате промежуточных дивидендов по итогам работы общества за 8 месяцев 2018г акционерам, зарегистрированным в реестре акционеров по состоянию на 01 ноября 2018 года в размере 2,78 лей на однью акцию (после налогообложения).

Выплата будет производиться начиная с 20 декабря 2018 года в офисе общества.

Справки по телефону 44-22-02, в рабочее время

При себе иметь удостоверение личности.

CAPITAL Market

împreună
în lumea
finanțelor

Sectia de marketing
Tel.: +373 69 821216

În atenția acționarilor “CEPROSERVING” S.A.

Vă aducem la cunoștință că la data de 15 noiembrie 2018 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor „CEPROSERVING” S.A., cuvântul fiind înregistrat de 98,9980%.

LA ADUNARE UNANIM AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

1. De a expune spre comercializare bunul imobil proprietate a „Ceproserving” S.A. – construcție cu teren aferent, amplasat în mun. Chișinău, bd. Negruzzii, 2, precum și a bunurilor mobile montate/instalate în acest imobil.
2. De a aproba Regulamentul privind modul de comercializare a bunului imobil a „Ceproserving” S.A. și de a aproba prețurile de expunere a bunurilor la licitație.

Procesul verbal al Adunării generale a acționarilor a fost autentificat de Comisia de cenzori a societății.

**Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 19.11.2018-23.11.2018**

Tipul tranzacției: Vînzare-Cumpărare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	SA SERVMEC	MD14SEME1001	10	2	216	2160,00	0,08
2	SA BĂLȚEANCA	MD14BALT1008	1	5	1800	1800,00	0,05
3	SA CONCOM RTCA	MD14RTCA1001	10	2	3120	31200,00	1,93
4	SA DAAC-VICTORIA	MD14DAVI1007	1	2	483	9660,00	0,0249
	Total			11	5619	44820,00	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	SA SERVMEC	MD14SEME1001	10	1	128	1280,00	0,05
2	SA EFES VITANTA MOLDOVA	MD14VEST1003	25	1	1	25,00	0
3	SA FRANZELUȚA	MD14FRAN1004	20	2	788	15760,00	0,04
4	SA FULGER	MD14FULR1002	2	1	36	72,00	0
5	SA MOLDOVA-AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	4	800,00	0,0004
6	SA RECLAMSERVICE	MD14RSER1001	10	1	77	770,00	0,02
7	SA INTERPARES PRIM	MD14ASIP1008	1	1	215	215,00	0,00
8	SA DAAC HERMES GRUP	MD14MARS1000	1	1	432	432,00	0,0006
9	SA NISTRU-LADA	MD14NTLD1001	1	2	8	8,00	0,008
10	SA MOLDOVAGAZ	MD14MOLG1004	100	1	50	5000,00	0,0004
	Total			12	1739	24362,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	SA FRANZELUȚA	MD14FRAN1004	20	1	354	7080,00	0,02
	Total			1	354	7080,00	

Tipul tranzacției: Retragerea obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	SA UZINA BIOCHIMICĂ DIN BĂLȚI	MD14BIOC1006	15	143	21789	130734,00	3,1762
	Total			143	21789	130734,00	

Tipul tranzacției: Achiziționarea acțiunilor proprii în cazul reorganizării emitentului

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	SA IMPERIAL VIN	MD14IMPI1006	41	1	400690	261913934,00	99,32
	Total			1	400690	261913934,00	

**PLANUL DE NEGOCIERI PE PIATA REGLEMENTATA
sesiunea din 28 Noiembrie 2018**

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisiei, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	SA "MOLDASIC"	MD14MOSI1005	29900	109,38	3 270 462,00	4,9833	100,00	18.09.2018	03.12.2018	07.12.2018
2	SA "MOLDASIC"	MD14MOSI1005	59855	61,52	3 682 279,60	9,9758	100,00	18.09.2018	03.12.2018	07.12.2018
3	SA "MOLDASIC"	MD14MOSI1005	390245	61,52	24 007 872,40	65,0408	100,00	18.09.2018	03.12.2018	07.12.2018
4	"ALLIANCE INVESTMENTS GROUP" S.A.	MD14AING1004	18764420	0,38	7 130 479,60	87,2764	-	28.09.2018	27.11.2018	29.11.2018
5	CIA "ASITO DIRECT" SA	MD14ASDI1002	3866669	5,20	20 106 678,80	83,1267	10,00	02.10.2018	17.12.2018	21.12.2018
6	BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	3173751	239,50	760 113 364,50	63,8865	100,00	18.10.2018	03.01.2019	18.01.2019
7	SA "ASPA"	MD14ASPA1006	97498	24,23	2 362 376,54	6,2567	10,00	14.11.2018	26.11.2018	07.12.2018
8	SA "MAGISTRALA"	MD14MAGI1005	43689	5,23	228 493,47	1,4992	5,00	14.11.2018	26.11.2018	07.12.2018
9	CIA "ASITO DIRECT" SA	MD14ASDI1002	48192	3,89	187 466,88	1,0360	10,00	16.11.2018	11.02.2019	15.02.2019

Pozitii deschise pe piata reglementata și MTF la data de 28.11.2018

Cod ISIN	Denumirea emitentului	ISIN	Prețul pentru o unitate, lei	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Piața reglementată		
MD14MOSI100	SA "MOLDASIC"		0,00	109,38	29900,00				
MD14MOSI100	SA "MOLDASIC"		0,00	61,52	59855,00				
MD14MOSI100	SA "MOLDASIC"		0,00	61,52	390245,00				
MD14AING100	"ALLIANCE INVESTMENTS GROUP" S.A.		0,00	0,38	18764420,00				
MD14ASDI100	Compania Internațională de Asigurări "ASITO DIRECT" SA		0,00	5,20	3866669,00				
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA		0,00	239,50	3173751,00				
MD14ASPA100	SA "ASPA"		0,00	24,23	97498,00				
MD14ASDI100	SA "MAGISTRALA"								

SA „Apromoș”

cu sediul social în str. Independenței 99, or. Edineț, informează că la data de 16.11.2018 pe adresa str. Independenței 99, or. Edineț a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor.

La Adunare au participat acționari care reprezentau 940247 acțiuni, ceea ce constituie 89,90% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot.

LA ADUNARE S-AU LUAT URMĂTOARELE DECIZII

1. S-a luat act (cu 940247 voturi pro și 0 voturi contra) de comunicarea SRL „Customagic” privind caracterul tranzacțiilor aprobat la Adunarea generală extraordinară a acționarilor ai SA „Apromoș” din 06.07.2018;
2. S-a luat act (cu 940247 voturi pro și 0 voturi contra) de raportului Comisiei de cenzori și s-a aprobat raportul Comisiei de cenzori;
3. S-a confirmat (cu 2664 voturi pro și 0 voturi contra) încheierea ulterioară de către SA „Apromoș” a contractului de ipotecă investit cu formulă executorie a tuturor bunurilor imobile și mobile existente în prezent, deținute de către SA „Apromoș”, contractului de fidejusuire, contractului de gaj, precum și altor contracte, documente și instrumente, ce țin de asigurarea tuturor obligațiilor companiilor SRL „Customagic”, SRL „Alimer-Comerț”, SRL „Aviselect”, S.A „Augur Perla” și SRL „Consalcom”, aferente contractului de credit/împrumut cu BC „Moldindconbank” SA. și s-a aprobat încheierea Acordului adițional nr. 2 la Contractul de ipotecă nr. 4572 din 26.09.2016, investit cu formulă executorie.
4. S-a împunerit (cu 2664 voturi pro și 0 voturi contra) Directorul executiv al SA „Apromoș” cu dreptul de a negocia și încheia, din numele Societății, a Contractului de Fidejusuire, Contractului de Ipotecă investit cu formulă executorie, Contractului de Gaj, precum și altor contracte, documente și instrumente, ce țin de asigurarea tuturor obligațiilor companiilor SRL „Customagic”, SRL „Alimer-Comerț”, SRL „Aviselect”, S.A „Augur Perla” și SRL „Consalcom”, aferente contractului de credit/împrumut cu BC „Moldindconbank” SA, cât și s-a aprobat continuarea executării Acordului adițional nr. 2 la Contractul de ipotecă nr. 4572 din 26.09.2016, investit cu formulă executorie.

Totodată, în conformitate cu art. art. 82,83 alin. (24), art. 85, art. 86 al Legii nr. 1134 privind societățile pe acțiuni, SA „Apromoș” informează că deciziile aprobată la chestiunile nr. 3 și nr. 4 a AGEA din 06.07.2018 constituie tranzacții de proporții și cu conflict de interes prin care preconizează încheierea contractului de ipotecă investit cu formulă executorie a tuturor bunurilor imobile și mobile existente în prezent, deținute de către SA „Apromoș”, contractului de fidejusuire, contractului de gaj, precum și altor contracte, documente și instrumente, ce țin de asigurarea tuturor obligațiilor companiilor SRL „Customagic”, SRL „Alimer-Comerț”, SRL „Aviselect”, SA „Augur Perla” și SRL „Consalcom”, aferente contractului de credit/împrumut cu BC „Moldindconbank” SA.

Hotărîrile Adunării Generale Extraordinare a acționarilor sunt publicate prescurtat. Acționarii sunt în drept să se informeze privind deciziile aprobată la sediul Societății.

Agentia Proprietății Publice

anunț concurs pentru ocuparea funcțiilor publice vacante.

Informația privind condițiile de desfășurare a concursului este plasată pe pagina web a Agentiei Proprietății Publice <http://app.gov.md/> și <http://cariere.gov.md/>.

Contacte: telefon: 022-233-824, e-mail: marina.onica@app.gov.md

Stimați acționari ai SA „Apromoș”

Organul executiv al SA „Apromoș” în baza deciziei Consiliul societății din 23.11.2018 în temeiul prevederilor alin. (1) art. 53 din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997, convoca adunarea generală extraordinară a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 14 decembrie 2018 pe adresa: mun. Edineț, str. Independenței, nr. 99, forma de ținere a Adunării – mixtă.

ORDINEA DE ZI

1. Comunicarea SRL „Customagic” privind caracterul cu conflict de interes a tranzacțiilor privind extinderea gajului pe bunurile întreprinderii pentru creditele solicitate de către SRL „Avisedel” în sumă de 80.000 (optzeci mii) EUR și 5.000.000 (cinci milioane) MDL și SRL „Alimer-Comerț” în sumă de 10.000.000 (zece milioane) MDL de la sucursala „Telecomtrans”;
2. Examinarea și aprobarea raportului Comisiei de cenzori;
3. Extinderea gajului pe bunurile întreprinderii pentru creditele solicitate de către SRL „Aviselect” în sumă de 80.000 (optzeci mii) EUR și 5.000.000 (cinci milioane) MDL și SRL „Alimer-Comerț” în sumă de 10.000.000 (zece milioane) MDL de la sucursala „Telecomtrans”.

Începutul înregistrării – orele 10:00.

Începutul adunării – orele 12:00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară a acționarilor este întocmită la situația de la 28.11.2018. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării cu începere de la 04.12.2018 între orele 10:00-16:00 la sediul Societății mun. Edineț, str. Independenței, nr. 99.

Acționarii trebuie să dețină asupra sa buletinul de identitate în cazul acționarilor persoane fizice, extras din registrul de stat a persoanelor juridice și buletinul de identitate în cazul persoanelor juridice reprezentate direct de administrator, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procure autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM și buletinul de identitate.

SA „Magistrala”

Aduce la cunoștință, că capitalul social al Societății s-a redus de la 20729785 lei până la 6218935 lei.

În atenția acționarilor S.A. „REUPIES”

Consiliul Societății a decis convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor. Adunarea se va petrece în data de 14.12.2018 cu prezența acționarilor la sediul Societății, respectiv la adresa str. Columna, nr. 170, mun. Chișinău. Înregistrarea participantilor la adunare: 08.30 – 08.50; Începutul adunării: 09.00.

ORDINEA DE ZI.

1. Cu privire la reducerea capitalului social al REUPIES S.A. prin reducerea valorii nominale a acțiunilor plasate;
2. Cu privire la modificarea Statutului REUPIES S.A.;
3. Cu privire la aproba Codului de guvernare corporativă al REUPIES S.A.
4. Cu privire la autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului pe procesul-verbal al Adunării.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare este întocmită conform situației din data de 26.11.2018;

Acționarii vor avea posibilitate să ia cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării încrezând cu data de 04.12.2018, între orele 10.00 – 14.00 la sediul Societății, respectiv la adresa: str. Columna, nr. 170, mun. Chișinău.

Pentru a participa la Adunare acționarii urmează să prezinte comisie de înregistrare actul de identitate în original, iar reprezentanții acestora – actul de identitate și proba încrezătoare de conformitate cu prevederile legale.

Consiliul REUPIES S.A.

În atenția acționarilor CIA „ASITO DIRECT” S.A.

Avizul privind convocarea Adunării generale extraordinare repetate a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA din 17.12.2018

Adunarea generală extraordinară a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 14 decembrie 2018 pe adresa: mun. Edineț, str. Independenței, nr. 99, forma de ținere a Adunării – mixtă.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea direcțiilor de activitate a CIA „ASITO DIRECT” SA și aproba Statutului Societății în redacție nouă.
2. Cu privire la autentificarea semnăturilor Președintelui Adunării și a Secretarului Adunării de pe procesul verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară va fi perfectată de Societatea de Registrul „Registrul Garant” SA la situația din 06.11.2018. Înregistrarea participantilor la adunare va fi efectuată între orele 9.30 – 10.10. Începerea adunării la orele 10.15.

Familiarizarea cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA va avea loc încrezând cu data de 04.12.2018, în zilele lucrătoare (luni-vineri) între orele 10.00 – 16.00 pe adresa mun. Chișinău, str. Burebista nr. 108. Persoana responsabilă de prezentare a materialelor către acționari referitoare la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare repetate a acționarilor din 17.12.2018 – Angela Salagor.

Pentru a participa la adunare e necesar prezintarea documentului de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor actul de identitate și actul care atestă încrezătorile acordate autenticat în modul stabilit de legislația în vigoare.

“MAPASAUTO” S.A.

informează, că în data de 23.11.2018 la sediul Societății, respectiv la adresa str. Columna, nr. 170, mun. Chișinău a avut loc adunarea generală a acționarilor. La Adunare au participat acționari care reprezentau 65760 de acțiuni, ceea ce constituie 82,73% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot.

LA ADUNARE S-AU LUAT URMĂTOARELE DECIZII:

- se ia act de darea de seamă financiară a Societății pentru anul 2017;
- se aleg în Consiliul Societății dna Bejenaru Ludmila, dl Calugaru Vasile și dl Tcaci Nicolai;
- se aleg în Comisia de Cenzori dna Bordian Victoria, dl Stanciu Adrian și dna Ivanova Liudmila;
- activitatea membrilor Consiliului Societății și membrilor Comisiei de Cenzori nu este remunerată;
- pierderile din activitate din anul 2017 vor fi acoperite din contul veniturilor anilor următori;
- profitul din anul 2018 va fi îndreptat la acoperirea pierderilor anilor precedenți și la dezvoltarea Societății;
- se aproba Codul de guvernare corporativă al MAPASAUTO S.A.;
- semnăturile președintelui și secretarului pe procesul-verbal al Adunării se autentifică de membrii comisiei de cenzori în exercițiu.

Organul executiv MAPASAUTO S.A.

S.A. “REMEDIUM FARM-306”

cu adresa juridică în mun. Chișinău, str. Suceava nr. 110, anunță acționarii sai, ca la data de 19.10.2018 a avut loc Adunarea generală ordinara anuală a acționarilor, la care au participat acționarii, ce detin 124147 acțiuni cu drept de vot (95.47%) din numarul total de acțiuni cu drept de vot aflate în circulație.

CU VOT UNANIM AU FOST APROBATE URMĂTOARELE HOTARIRI REFERITOR LA ORDINEA DE ZI:

1. S-a luat act de informația privind darea de seama financiară anuală a societății pentru perioada anului 2017.
2. S-a aprobat Regulamentul organului executiv (in redactie nouă) a Societății pe Acțiuni „Remedium Farm-306”.
3. S-au aprobat modificările și completările operate în Statutul Societății pe Acțiuni „Remedium Farm-306”.
4. S-a aprobat propunerea ca Comisia de cenzori să fie reprezentată de un singur cenzor. A fost ales cenzorul S.A. „Remedium Farm-306”.
5. S-a aprobat Regulamentul Comisiei de cenzori a S.A. „Remedium Farm-306” (in redactie nouă).

Informatii suplimentare la tel. 022580100

SA „RECAR”

anunță convocarea adunării generale a acționarilor pentru data de 28.12.2018 ora 10:00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Bucuri 1. Înregistrarea acționarilor va avea loc între orele 09:00-10:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă anuală despre activitatea economico-financiară a societății
2. Aprobarea Statutului în redacție nouă
3. Alegera membrilor consiliului societății, comisiei de cenzori și stabilirea cantumului retribuției muncii
4. Alegera directorului societății și stabilirea cantumului retribuției muncii
5. Aprobarea tranzacțiilor în proporții

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a fost întocmită la data de 23.11.18.

Materialele cu privire la ordinea de zi vor fi puse la dispoziția acționarilor încrezând cu data de 18.12.2018 la sediul societății de la ora 09:00 până la 10:00.

Pentru a participa la adunarea generală a acționarilor este obligatoriu prezintarea unui act de identitate valabil. Dacă veți avea reprezentant, ultimul trebuie să aibă proba autenticată notarială în mod obligatoriu, precum și un act de identitate valabil.

Совет акционерного общества «Оцелкон»

извещает акционеров, что 14 декабря 2018 года в 09 часов состоится внеочередное общее собрание акционеров по адресу: г. Кишинёв, ул. Н. Тимулеуск, 49.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О заключении обществом крупной сделки по реализации капитальных активов.
2. О предоставлении полномочий исполнительному органу для заключения договора купли – продажи.

Регистрация с 8 до 9 часов. Собрание проводится в очной форме.

Список акционеров, имеющих право на участие в общем собрании составляется по состоянию на 22 ноября 2018 г. С материалами к повестке дня внеочередного общего собрания можно ознакомиться за 5 дней до проведения собрания в рабочее время в бухгалтерии, по адресу: г. Кишинёв, ул. Титулеску, 49.

Для регистрации акционеры должны иметь удостоверение личности (паспорт), а их представители – доверенность.

Телефон для справок: 022-55-04-94, 069109443.

Raportul anual al SA "MOLDLOTO"

I. Date generale privind emitentul de valori mobiliare ale cărui valori mobiliare sunt tranzacționate în cadrul unui MTF.

- Perioada de gestiune raportată anul 2017
- Denumirea completă și prescurtată a entității de interes public "MOLDLOTO", Societate pe Acțiuni, "MOLDLOTO" S.A.
- Sediul, ale emitentului de valori mobiliare: MD-2012, mun. Chișinău, str. Veronica Micle, 10 "A", tel. 068009632
- Numărul și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat.
 - Numărul de înregistrare (IDNO) 1003600077873
 - Data înregistrării 31.07.2000
- Activitatea principală (conform CAEM) Închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate
- Standardele de contabilitate după care se tine evidența contabilă sunt SNC.
- Capitalul social al emitentului de valori mobiliare la data raportării – 588750,00 lei
- Informația privind numărul acționarilor emitentului de valori mobiliare la data raportării 19
- Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționari aflați în deținere nominală și beneficiari efectivi: SC "DENTR LUX" SRL ÎM – 95,594%10. Informația privind societatea de registru: "Registrul" SA IDNO – 1002600003273; MD-2012, mun. chișinău, str. Mitropolitul Bănelușescu Bodoni, 14; Autorizație de societate de registru 0002 din 14.01.2015, Vice-Director – Larisa Boțan, tel: 022-271-177
- Societatea de audit (dacă a fost încheiat contract de prestare a serviciilor): nu este contract.
- Numărul total de acțiuni emise de emitentul de valori mobiliare, tipul și clasa valorilor mobiliare: 58876 acțiuni ordinare nominative de o singură clasă, valoarea nominal – 10,00 lei, cod ISIN – MD14LOTO1007.
- Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului:
 - Roșca Sergiu – Administrator, Galina Dolineanschi – Contabil-Şef, Soroca Gleb, Olaru Elena, Vaipan Floarea Constantă – Consiliul Societății, V. Babenco, I. Pasim, V. Carpova – Comisia de cenzori.
- Societățile comerciale în al căror capital social emitentul, precum și persoanele afiliației acestuia dețin, individual sau în comun, 25 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot (cotele părți) – nu există.
- Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut (data înregistrării la Camera Înregistrării de Stat) – nu au fost.
- Informația privind publicarea raportului anual al emitentului de valori mobiliare pe pagina web proprie – nu este pagina web.

II. Situația financiară anuală a emitentului la finele perioadei de gestiune:

17. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfîrșitul perioadei de gestiune precedente, lei
Active imobilizate		
Mijloace fixe	3352799	3180852
Creante pe termen lung	228806	228806
Total active imobilizate	3581605	3409658
Active circulante		
Materiale	19961	19961
Obiecte de mica valoare și scurtă durată	8957	8957
Creante comerciale	305704	260156
Avansuri acordate curente	14076	349
Creante ale bugetului	32091	32092
Creante ale personalului		1512
Alte creante curente	211759	10136
Numerar în casierie și la conturile curente	6477	70898
Alte active circulante	548	548
Total active circulante	599573	404609
Total active	4181178	3814267
Capital propriu		
Capital social și capital suplimentar	588750	588750
Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	X	103919
Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	-1001228	-1001228
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	X	-134577
Profit utilizat perioadei de gestiune	X	
Alte elemente de capital propriu	4164106	4164106
Total capital propriu	3751628	3720070
Datorii pe termen lung		
5. Datorii curente		
Împrumuturi pe termen scurt	133930	
Datorii comerciale	4699	4699
Datorii față de personal	92861	46800
Datorii privind asigurările sociale și medicale	15237	24426
Datorii față de buget	153733	17264
Venituri anticipate curente	7013	
Alte datorii curente	22077	1008
Total datorii curente	429550	94197
Total passive	4181178	3814267

18. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
Venituri din vînzări	273531	301839
Costul vînzărilor	47030	38637
Profit brut (pierdere brută)	226501	263202
Alte venituri din activitatea operațională	13303	7013
Cheltuieli de distribuire		
Cheltuieli administrative	333228	289645
Alte cheltuieli din activitatea operațională	481672	112015
Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	-575096	-131445
Rezultatul din alte activități (profit/pierdere)		

Profit (pierdere) pînă la impozitare	-575096	-131445
Cheltuieli privind impozitul pe venit		4032
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	-575096	-135477

19. Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
Directiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:		
Activele nete ale emitentului	3751628	3720070
Activele nete ale emitentului în raport la:		
o obligație		
o acțiune preferențială		
o acțiune ordinară	63.72	63,19

III. Informații privind evenimentele care influențează sau pot influența activitatea emitentului de valori mobiliare și/sau prețul valorilor mobiliare ale acestuia – nu au avut loc.

IV. Informații privind tranzacțiile importante (cota cărora alcătuiesc cel puțin 5% din acțiunile emise de către emitentul de valori mobiliare) efectuate cu acțiunile emitentului de valori mobiliare.

V. Raportul auditorului – nu au fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale.

VI. Semnături:
Administrator
Contabil-Şef

Roșca Sergiu
Dolineanschi Galina

În atenția acționarilor CIA „ASITO DIRECT” S.A.

Avisul privind convocarea Adunării generale extraordinare repetate a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA din 03.01.2019

Adunarea generală extraordinară a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA convocată pentru data de 26 noiembrie 2018, orele 10.00 pe adresa mun. Chișinău, str. Burebista 108 nu a avut loc din motivul lipsei cvorumului necesar stabilit de legislația în vigoare și Statutul Societății. În temeiul Procesului verbal nr. 1/11 a ședinței Consiliului Societății CIA „ASITO DIRECT” SA din 26.11.2018 se anunță convocarea Adunării generale extraordinare repetate a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 03.01.2019, ora 10.15 pe adresa: mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 21A.

ORDINEA DE ZI:

- Încetarea înainte de termen a împuñării membrilor Consiliului Societății.
- Alegerea Consiliului Societății și stabilirea quantumului retribuției muncii acestora.
- Aprobarea directiei de prioritate ale activității CIA „ASITO DIRECT” SA și aprobarea Statutului Societății în redacție nouă.
- Cu privire la autentificarea semnăturilor Președintelui Adunării și a Secretarului Adunării de pe procesul verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară va fi perfectată de Societatea de Registrul „Registrul-Garant” SA la situația din 22.10.2018. Înregistrarea participanților la adunare va fi efectuată între orele 9.30 – 10.10. Începerea adunării la orele 10.15.

Familiarizarea cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA va avea loc începând cu data de 21.12.2018, în zilele lucrătoare (luni-vineri) între orele 10.00 – 16.00 pe adresa mun. Chișinău, str. Burebista nr. 108. Persoana responsabilă de prezentare a materialelor către acționari referitoare la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare repetate a acționarilor din 03.01.2019 – Angela Salagor. Cererile cu privire la propunerea candidaților pentru funcția de membri ai Consiliului Societății vor fi înaintate în conformitate cu prevederile art. 52, alin. 2, lit. (b), art. 52, alin. (5) a Legii nr. 1134/1997, nu mai târziu de 20 de zile până la data tinerii Adunării generale extraordinare repetate a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA.

Pentru a participa la adunare e necesar prezenta documentului de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor actul de identitate și actul care atestă împuñăricile acordate autenticat în modul stabilit de legislația în vigoare.

Stimate acționar al „MOLDLOTO” S.A.!

Organul executiv al Societății anunță convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor, cu prezența acționarilor, care se va desfășura pe data de 28.12.2018 pe adresa: mun. Chișinău, str. Veronica Micle, 10/” a”.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea dării de seamă anuale a organului executiv conform totalurilor activității în anul 2017.
- Examinarea dării de seamă financiare anuale a societății conform totalurilor activității în anul 2017.
- Acoperirea pierderilor înregistrate în anul 2017 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului net pentru anul 2018.
- Stabilirea quantumului remunerării muncii membrilor Consiliului societății și Comisiei de cenzori.
- Alegerea membrilor Consiliului Societății și Comisiei de cenzori a Societății.
- Privind retragerea acțiunilor Societății de pe sistemul multilateral de tranzacționare (MTF).
- Privind admiterea acțiunilor Societății spre tranzacționare pe piata reglementată.
- Aprobarea Codului de Guvernanță corporativă a Societății.
- Aprobarea regulamentului Consiliului Societății.
- Aprobarea Regulamentului Organului Executiv a Societății.
- Aprobarea Regulamentului Comisiei de Cenzori a Societății.
- Aprobarea Politicii interne a Societății.
- Aprobarea organizației de audit și stabilirea quantumului retribuției serviciilor ei.
- Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării pe procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

Începutul înregistrării: 09-00.

Începutul adunării: 10-00.

Lista acționarilor, cu dreptul de a participa la adunarea generală este întocmită la data de 26.11.2018.

Actionarii pot lua cunoștință cu materialele ordinei de zi a adunării generale începând cu data de 19.12.2018 pe adresa: mun. Chișinău, str. Veronica Micle, 10/” a”, în zilele de lucru de la 09-00 pînă la 12-00.

Participarea la Adunarea generală se va efectua în baza buletinului de identitate, iar a reprezentanților sau custodilor – în baza actualui legislativ, procurii, contractului sau a actualui administrativ.

Organul executiv al Societății

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

2

Почему надо упростить
процедуру банкротства?

3

Обозреватель финансового рынка
<http://www.capital.market.md> Nr.46 (770)

Среда, 28 ноября 2018 г.

Цена 7 леев

Люди почувствовали
вкус к кредитам. Банки
выдали новых кредитов
на сумму 2,8 млрд леев

4

На прошлой неделе
Парламент принял в первом
чтении законопроект
об организациях
коллективного
инвестирования,
устанавливающий
правовые положения для
создания, разрешения
и функционирования
организаций
альтернативного
коллективного
инвестирования (ОАКИ).

Законопроект об организациях
коллективного инвестирования, разработанный Национальной комиссией по финансовому рынку (НКФР), был представлен на заседании Парламента вице-председателем НКФР Юрием Филиппом, отметившим, что «документ призван дополнить пакет законодательных актов, регулирующих деятельность рынка капитала и инвестиционных процессов в нашей стране».

Согласно законопроекту, ОАКИ действуют по принципу распределения рисков, их деятельность состоит в накоплении финансовых ресурсов от физических и / или юридических лиц путем выпуска долей участия в целях их последующего инвестирования. ОАКИ являются инвестиционными акционерными или коммандитными компаниями, созданными на основе учредительного акта, и инвестиционными фондами, основанными на базе договора простого товарищества, без создания юридического лица.

ОАКИ делятся на организации открытого и закрытого типа. Доли участия открытых организаций альтернативного коллективного инвестирования по требованию любого из акционеров выкупляются за счет активов ОАКИ через регулярные промежутки времени, в соответствии с процедурами и периодичностью, установленными правилами или учредительным

Продолжение на стр. 2

Парламент дал «зеленый свет» созданию организаций альтернативного коллективного инвестирования

Вниманию компаний – субъектов публичного интереса!

Оператор Официального механизма накопления информации ŸS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market
в любом отделении «Poșta Moldovei»
страны или у наших распространителей:
Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
Агентство “Ediții Periodice” (022) 233740

ISSN 1857-1212

Курс валют
на 28.11.2018 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.1194
EUR	1	19.5735
UAH	1	0.6167
RON	1	4.1943
RUB	1	0.2610

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Объявление

Редакция газеты Capital Market проводит тендер на предоставление типографских услуг. Заявки от типографий принимаются до 14 декабря 2018 г.

Контактный телефон:
022 22 77 58

Объявление

Редакция газеты Capital Market проводит тендер по отбору аудиторской компании для проведения аудита издания. Заявки принимаются до 14 декабря 2018 г.

Контактный телефон:
022 22 77 58

Парламент дал «зеленый свет» созданию организаций альтернативного коллективного инвестирования

Продолжение. Начало на стр. 1

актом ОАКИ. Доли участия за-крытых организаций выкупаются за счет активов ОАКИ в определенный момент, установленный правилами или учредительным актом ОАКИ, или на этапе прекращения деятельности, но не раньше пятилетнего начального периода, в течение которого права выкупа не могут осуществляться.

Вице-председатель НКФР сообщил, что специфика законопроекта заключается в «создании альтернативной платформы для инвестирования в экономику, в частности в современные отрасли с высоким уровнем риска или отрасли, где сложно оценить риск. Классические механизмы инвестирования, такие как классические или традиционные инвестиционные фонды, используют только финансовые инструменты, участвующие в сделках на регулируемом рынке, в виде ценных бумаг, акций или облигаций, а также их производные, которые разрешены соответствующими органами. Эти механизмы не могут постоянно использоваться, если речь идет об экономических проектах, содержащих высокий уровень инноваций и, соответственно, тяжело поддающихся оценке их перспектив».

По словам Ю. Филипа, использование альтернативных механизмов коллективного инвестирования получило в последнее время широкое распространение. Они заманчивы и многообещающи, но и предполагают высокий уровень риска. В частности, такие механизмы используются при финансировании стартапов, краудфандинговых платформ, информационных и инновационных технологий.

Как подчеркнул Ю. Филип, «в целях приближения к этой практике, НКФР выступила с инициативой создать процесс коллективно-

го инвестирования, в то же время сохранив и преимущества тех механизмов, которые предполагают размывание рисков». НКФР намерена осуществлять надзор и регулирование за деятельностью этих субъектов, чтобы исключить вероятные злоупотребления или манипулирование на рынке.

В связи с этим председатель парламентской Комиссии по экономике, бюджету и финансам Штефан Крянгэ отметил, что законопроект об организациях коллективного инвестирования разработан в качестве меры по развитию крупных инвесторов, таких как организации коллективного инвестирования, согласно Плану мер по внедрению Стратегии развития небанковского финансового рынка на 2018 – 2022 гг.

Кроме создания, разрешения и функционирования организаций альтернативного коллективного инвестирования, законопроект устанавливает требования, относящиеся к организации, лицензированию и к осуществляющей обществами по управлению инвестициями деятельности, включая обязательства, связанные с управлением организациями коллективного инвестирования в венчурным капиталом и долгосрочными инвестициями, а также нормы, касающиеся депозитариев активов организаций альтернативного коллективного инвестирования.

Законопроект также регулирует порядок эмиссии и выкупа долей участия ОАКИ посредством публичных предложений на основе проспекта эмиссии или путем частного размещения, в порядке, установленном учредительными документами.

По словам Ш. Крянгэ, законопроект регулирует и требования к инвестиционной политике организаций, устанавливает определенные правила размещения, в

частности категории активов, в которые ОАКИ вправе инвестировать, и нормы диверсификации инвестиций; устанавливает нормы процедуры реорганизации и роспуска ОАКИ и полномочия НКФР по регулированию и надзору за этими процессами.

Одновременно законопроект регулирует деятельность обществ по управлению инвестициями (ОУИ). Общество по управлению инвестициями – это юридическое лицо, деятельность которого состоит в управлении одной или несколькими ОАКИ. Законопроект вводит общие положения об условиях выдачи лицензий и деятельности ОУИ. Таким образом, законопроект вводит ряд требований к процессу лицензирования ОУИ: требования к капиталу, собственным фондам, приобретению квалифицированного участия, пруденциальным нормам и нормам поведения, относящимся к требованиям проверки соответствия, управлению рисками и недопущению конфликтов интересов.

В то же время в законопроекте есть и нормы, относящиеся к деятельности депозитария активов ОАКИ. Депозитарий должен удостовериться, что оборот денежных средств ОАКИ отслеживается должным образом и, в частности, что были получены все выплаты, осуществленные инвесторами или от их имени при подписке долей участия ОАКИ, и что все свободные денежные средства были зарегистрированы на банковских счетах, открытых от имени ОАКИ, либо ОУИ, действующего от имени ОАКИ, либо депозитария, действующего от имени ОАКИ.

Законопроект об организациях альтернативного коллективного инвестирования направлен на утверждение Парламентом во втором чтении.

Лилия АЛКАЭ

Парламент Молдовы принял в первом чтении проект нового Закона о кондоминиуме, который позволит эффективнее эксплуатировать и содержать жилой фонд страны

Цель закона – обеспечение надлежащего управления и деятельности кондоминиума, защиты законных прав и интересов собственников ячеек в кондоминиуме, в том числе их физической и финансовой безопасности, а также безопасности зданий, ячеек и частей в кондоминиуме.

Оговорено, что каждое лицо, которое становится собственником ячейки в кондоминиуме, становится полноправным членом ассоциаций / сообществ собственников в кондоминиуме.

Как заявил ранее министр экономики и инфраструктуры Кирилл Габурич, нынешний Закон о кондоминиуме устарел и стал неэффективным с нескольких точек зрения, потому что применяется только в жилых зданиях и к владельцам квартир, но не к владельцам отдельных изолированных помещений в составе многоэтажных зданий.

По его словам, в настоящее время владельцы квартир не имеют права собственности на землю и общие части здания, не желают обустраивать эти помещения и покрывать соответствующие расходы. Новый законопроект меняет данный подход.

По словам министра, обязательная регистрация права на общую собственность по доле участия в кондоминиуме, обязательное создание Фонда ремонта и развития кондоминиума, а также обязательное финансовое участие владельцев в создании фонда и прозрачном использовании средств фонда, а также других финансовых средств Ассоциации будут мотивировать владельцев квартир к более эффективному управлению собственностью.

Также предусмотрен механизм распределения и регистрации общей долевой собственности, а также ее регистрации в Реестре недвижимого имущества. В слу-

чае новых строений, кондоминиум будет создан сразу после получения разрешения на строительство и будет зарегистрирован как будущее имущество. Покупатели квартир автоматически получат долю на общее имущество в кондоминиуме. Это право защитит их от повторных продаж имущества из жилищного фонда.

Предусмотрены два способа управления совместным имуществом: непосредственно жильцами – сообществом собственников в кондоминиуме и Ассоциацией владельцев кондоминиума.

Одновременно с регистрацией кондоминиума, ассоциации совладельцев кондоминиума и права собственности на общие помещения, при надлежащем управлении финансами Фонда ремонта и развития, денежные средства станут более доступными для звуко- и теплозоляции строения, а также для установки современного оборудования по учету тепла и поддержанию нормальной температуры в помещении.

Собственник обязан вносить взносы в фонд в соответствии с величиной доли участия. Решение о величине взноса в фонд принимается ежегодно.

Оговорено, что средства фонда хранятся на отдельном банковском счете. В счет-фактуре, выписанной собственнику, будет указана отдельной строкой сумма взносов в фонд в соответствии с решением общего собрания собственников.

Кондоминиум – это совокупность недвижимого имущества, состоящего из земельного участка и одного или нескольких зданий, принадлежащих ряду лиц и управляемых совместно. Общими частями кондоминиума являются земля, на которой расположено здание, коридоры, лестница, лифт, рекреационное пространство, детская игровая площадка, дворы, сады и парковочные места.

InfoMarket

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В Monitorul Oficial al Republicii Moldova от 23 ноября 2018 года опубликовано Постановление НКФР об утверждении Положения об организации и функционировании Национальной комиссии по финансовому рынку.

Кроме того, опубликовано Постановление Административного совета НКФР о регистрации в Государственном реестре ценных бумаг уменьшения уставного капитала SA REPARAȚII AUTO на 2 935 930 леев путем аннулирования 293 593 казначейских акций. После уменьшения уставный капитал компании составит 229 220 леев (22 922 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев).

Борис Ерушевски

В Молдове процедура отчуждения, передачи в концессию, сдачи в аренду имущества местной публичной администрации будет производиться посредством публичного аукциона

Это предусматривают поправки в Закон о местном публичном управлении, которые Парламент принял в окончательном чтении.

Согласно новым положениям закона, все юридические акты управления и распоряжения имуществом, находящимся в собственности административно-территориальной единицы, с физическими и юридическими лицами частного права совершаются посредством открытых торгов, организованных в соответствии с законом.

Для совершения правовых сделок по распоряжению имуществом, находящимся в собственности административно-территориальной единицы, с физическими и юридическими лицами частного права необходимо составление оценщиком отчета об оценке не позднее, чем за 2 года до даты проведения аукциона.

Кроме того, оговорено, что имущество публичной собственности административно-территориальной единицы подлежит ежегодной инвентаризации, а отчеты относительно его положения должны представляться соответствующему местному совету.

Парламент РМ принял в первом чтении проект Закона о бюджете государственного соцстрахования на 2019 г. с доходами и расходами в сумме 21 млрд 427,4 млн леев

Как ожидается, при этом общий объем доходов и расходов бюджета социального страхования увеличится на 2 млрд 114,9 млн леев (+11%), по сравнению с доходами и расходами, утвержденными на 2018 г. Их доля в ВВП снизится с 11,8 до 10,2%.

Документ предусматривает сохранение размера взносов, установленных с 1 октября 2018 г. Так, размер взноса на социальное страхование, выплачиваемого работодателями частного сектора, медицинскими и образовательными учреждениями, составит 18%.

При этом размер этого взноса составит 12% для работодателей в сельском хозяйстве, а работники будут платить внос в размере 6%. Для физических лиц, работающих по индивидуальному договору, заключенному с Национальной кассой социального страхования, взнос будет составлять 9456 леев в год, а в случае физических лиц, которые являются собственниками или арендаторами сельхозземель – 2412 леев в год.

В структуре доходов собственные средства государственного социального страхования составят около 60%, а трансферты из госбюджета – 40%.

Взносы социального страхования, как ожидается, в 2019 г. составят 12 млрд 770 млн леев, что на 1,8% больше суммы, утвержденной на 2018 г.

Планируется, что трансферты из национального публичного бюджета в бюджет обязательного соцстрахования составят в 2019 г. около 8 млрд 575,3 млн леев, что на 1,82 млрд леев (26,9%) больше утвержденного на 2018 г. показателя.

Наибольшие суммы расходов в бюджете предусмотрены на защиту пожилых людей – 13,6 млрд леев, социальную защиту лиц с ограниченными возможностями – 2,77 млрд леев, на защиту семьи и детей – 2,13 млрд леев.

При оценке расходов бюджета государственного соцстрахования на 2019 г. были учтены: индексация пенсий; пересчет пенсий лицам, проработавшим 15 и более лет после установления права на пенсию; повышение социальных пособий, в том числе единовременного пособия при рождении ребенка, пособия по уходу за ребенком и т. д.

Проект закона о бюджете государственного социального страхования на 2019 г. был сверстан исходя из прогноза среднегодовой инфляции в 4,9%, средней зарплаты по экономике в 6975 леев (+9% в сравнении с предыдущим годом), а также Фонда заработной платы в 49,4 млрд леев (+9,4% к 2018 г.).

InfoMarket

Почему надо упростить процедуру банкротства?

В Республике Молдова можно открыть бизнес всего за несколько дней, а на ликвидацию компании уходит несколько лет.

Процесс несостоятельности – это своего рода «сизифов труд», тут требуется много усилий, времени и расходов. Сизиф был приговорён к тяжёлой и бесконечной работе – вкатывать на гору тяжёлый камень, который, едва достигнув вершины, раз за разом скатывался вниз.

То же самое зачастую происходит и с процессом неплатежеспособности. В ежегодном рейтинге Doing Business – 2019, опубликованном Группой Всемирного банка, Молдова получила по показателю «создание бизнеса» лучший результат – 14-е место. Чтобы открыть компанию в Молдове, предпринимателю надо пройти три процедуры, занимающие четырёх дня. Расходы невелики – 5,0 процентов от дохода на душу населения. И совсем другая ситуация обстоит по вопросу несостоятельности. Доклад, отмечая некоторые изменения в сфере ликвидации предприятий, указывает, что сама процедура занимает два года восемь месяцев. Здесь мы занимаем 68-е место, и это неплохой показатель. В рейтинге Молдова выглядит хорошо, особенно если учсть, что мы опередили 122 страны.

Бизнесмены жалуются, однако, что компанию закрыть очень трудно. Что процедура несостоятельности длится долго, хотя в последние годы был внесен ряд поправок в законодательство для упрощения процедуры. Последний законопроект о внесении изменений и дополнений в Закон о несостоятельности утвержден Правительством на прошлой неделе. Документ будет обсуждаться в Парламенте.

Как сообщил министр экономики и инфраструктуры Кирилл Габурич, законопроект был разработан при поддержке экспертов Всемирного банка с целью устранения несоответствий, которые касались соблюдения стандартов юридического режима несостоятельности и прав кредиторов / дебиторов. Об этих проблемах указывается в том числе в отчете межведомственной рабочей группы по мониторингу внедрения закона о несостоятельности. «Одним из главных ожидаемых эффектов проекта будет содействие в продвижении Молдовы в рейтинге Всемирного банка Doing Business в разделе «разрешение несостоятельности». Также законопроект позволит сократить сроки и расходы на процедуру несостоятельности. Мы представим кредиторам возможность получить большую часть дебиторской задолженности за более короткий период времени», – отметил Габурич.

По словам министра, важными последствиями утверждения законопроекта станут: улучшение возможности восстановления активов должника путем отмены подозрительных сделок; совершенствование процедуры ускоренной реструктуризации и повышение прозрачности производства по делу о несостоятельности; обеспечение права на эффективное средство правовой защиты.

ЗАЧЕМ ПОТРЕБОВАЛОСЬ МЕНЯТЬ ЗАКОН О НЕСОСТОЯТЕЛЬНОСТИ?

Авторы законопроекта отмечают, что Закон в целом отвечает намеченным в нем целям (коллективные процедуры для погашения долгов перед кредиторами за счет имущества дебитора), но за пять лет его применения определились следующие проблемы:

- разные интересы участников процесса (дебиторы, кредиторы, государство и т. д.). Например, кредиторы часто ссылаются на невозможность полного погашения гарантированных долгов, а дебиторы утверждают, что кредиторы не заинтересованы в реструктуризации и предпочитают ликвидацию;

- отсутствие достаточных законных стимулов для поощрения привлечения дебитором в период наблюдений, или вошедшем в процедуру несостоятельности, кредиторов, которые помогли бы ему восстановиться, поэтому слишком мало дебиторов, восстановивших положение и погасивших долги;

- реструктуризация остается исключительным случаем, ускоренная реструктуризация не находит применения на практике; кредиторы не видят возможной выгоды от этого процесса и, как правило, выступают за ликвидацию дебитора через процедуру банкротства;

- возникают противоречия в законодательстве между нормами различных законодательных актов.

КАКИЕ БУДУТ ВНЕСЕНЫ ИЗМЕНЕНИЯ?

Начало процесса несостоятельности дебитора не потребует от кредитора обязанности получить предварительно окончательное решение суда о взимании долга.

Кроме того, с целью предотвращения злоупотребления спросом со стороны кредитора и организации намеренной несостоятельности, появятся такие меры, как:

- презумпция неплатежеспособности будет действовать только тогда, когда дебитор опоздал с выплатой более чем на 30 дней (в международной практике этот срок составляет от 8 дней до 24 недель);

- дебитор сможет устранить презумпцию неплатежеспособности, предоставив доказательства того, что выполнил обязательства или что есть граждансский иск в связи с обязательством, возбужденный до подачи требований о возврате долга.

Проект предусматривает, что кредиторы, которые держат залог или ипотеку в имуществе дебитора, не смогут требовать разделения имущества, но смогут воспользоваться адекватным режимом оценки имущества. Процедура ликвидации дебетовой массы через несостоятельность будет улучшена путем обеспечения равенства и прозрачности, когда ликвидатор будет обязан получить независимую оценку имущества и использовать ее при продаже через аукционы с возможностью обоснованного понижения цены.

Запрещена продажа супругам, родственникам и близким лик-

видатора, организатора аукциона или судьи по делу о несостоятельности.

Документ проясняет ряд сделок с активами дебитора, которые могут быть отменены, в том числе сделки, заключенные с намерением затруднить, затянуть или осложнить возможность погашения долгов перед кредиторами.

Ускоренная процедура реструктуризации предусматривает, что дебитор, испытывающий финансовые проблемы, может предотвратить неплатежеспособность, начав внеискусственные переговоры с кредиторами о возможном плане реструктуризации с уведомлением судебной инстанции. В случае успешного исхода переговоров, план должен быть утвержден органом по несостоятельности и внедрен, а в случае неудачи, процесс идет на общих основаниях.

Должен быть создан Реестр случаев несостоятельности (этот процесс уже запущен), публикация документов в Monitorul Oficial заменяется публикацией в этом реестре. Расходы на процедуру снижаются, а доступ к публичным данным будет улучшен.

Проект предусматривает и другие изменения. Станет ли проще жизнь управляющих компаний, оказавшихся на грани банкротства? Время покажет, но судя по тому, как у нас внедряются законы, то, вероятно, пройдет еще какое-то время, пока процесс несостоятельности станет менее сложным.

В 2017 ГОДУ ЛИКВИДИРОВАНО БОЛЬШЕ КОМПАНИЙ, ЧЕМ СОЗДАНО

По данным Национального бюро статистики, в 2017 году ликвидировано 7,5 тыс. компаний, создано – 5,5 тысяч. Число неработающих компаний выросло с 12,7 тыс. в 2016 году до 13,5 тыс. – в 2017 году. Число подотчетных компаний составило 47,5 тыс., из которых действующих – 33,9 тыс., то есть 71,3% от общего числа подотчетных компаний.

СКОЛЬКО ДНЕЙ ЗАНИМАЕТ ПРОЦЕДУРА НЕСОСТОЯТЕЛЬНОСТИ В СТРАНАХ – ЛИДЕРАХ РЕЙТИНГА?

Наиболее привлекательным государством для ведения бизнеса, согласно отчету Doing Business, второй год подряд остается Новая Зеландия, за ней следует Сингапур. Третья страна с наиболее подходящим климатом для бизнеса является Дания. Далее в рейтинге фигурируют такие страны, как Гонконг, Южная Корея, Грузия, Норвегия, США, Швеция и Македония.

Процедура несостоятельности в странах, лидирующих в рейтинге, тоже не проводится за день. В Новой Зеландии процедура длится 1,3 года, в Сингапуре – восемь месяцев, в Дании – 1 год, в Гонконге – восемь месяцев, в Южной Корее – полтора года, в Грузии – два года. Не являются исключением и Норвегия – 9 месяцев, США и Великобритания – 1 год, Македония – полтора года.

Влад БЕРКУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

В Молдове стоимость полиса обязательного медицинского страхования в 2019 г. сохранится на прежнем уровне – 4056 леев на человека

Это предусматривает одобренный Парламентом в первом чтении проект Закона о фондах обязательного медицинского страхования на 2019 г. Цена полиса будет сохранена на прежнем уровне с учетом сложного финансово-экономического положения населения.

Предусмотрено, что, как и в предыдущие годы, в 2019 г. полис обязательного медицинского страхования можно будет приобрести по льготной цене до 1 апреля 2019 г.

В частности, лицам, которые приобретают полис в индивидуальном порядке, до 31 марта будут предоставлены скидки в размере от 50 до 75% от стоимости полиса.

Как сообщало ранее агентство InfoMarket, в 2009 г. стоимость полиса обязательного медицинского страхования в Молдове составила 2637,6 лея, в 2010 г. – 2478 леев, в 2011 г. – 2772 лея, в 2012 г. – 2982 лея, в 2013 – 3318 леев, а в 2014 – 2016 гг. – 4056 леев.

Ранее планировалось, что с 2017 г. стоимость полиса будет повышенна до 5319 леев, однако Парламент принял поправки в Закон об обязательном медицинском страховании, введя мораторий на повышение стоимости полиса.

InfoMarket

Вниманию акционеров BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ

22.11.2018 г., в помещении MOLDCOOP по адресу: мун. Кишинэу, бул. Штефан чел Маре ши Сфынт, д. 67, было проведено внеочередное Общее собрание акционеров Коммерческого банка "MOLDOVA-AGROINDBANK" А. О., в очной форме.

В РЕЗУЛЬТАТЕ РАССМОТРЕНИЯ ВОПРОСОВ ПОВЕСТКИ ДНЯ, ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ БАНКА ПРИНЯЛО РЕШЕНИЕ:

- О досрочном прекращении полномочий действующего Совета банка, избранного на Очередном общем собрании акционеров банка от 27.04.2017 (протокол № 54).
- Об избрании в качестве членов Совета банка, на 4 (четыре) года, госп. Виктора Микулец, Наталии Врабие, Василия Тофан, Алёны Стратан, Витаутаса Плунксис, Николая Шитова и Марины Квашниной. Также, Собрание выбрало г-на Микулец Виктора в качестве Председателя Совета банка и г-жу Врабие Наталию в качестве Заместителя Председателя Совета банка.
- О выплате дивидендов за 2017 год за счет нераспределенной прибыли банка, в сумме 221,016,042 лей (213 лей на одну акцию банка в обращении), что составляет около 48,5% чистой прибыли за финансовый год, завершившийся 31.12.2017 г.

Выплата дивидендов будет производиться, в денежной форме в соответствии со Списком акционеров, составленному по состоянию на 16.10.2018 г., с изменениями, внесенными после даты составления списка, но не позже чем за 3 дня до даты проведения внеочередного общего собрания акционеров банка, в сроки предусмотренные действующим законодательством.

Правление банка

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Нина ДОСКА,

Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,

Рамона НИКУЛЧА, Александру КИРТОКА.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Лилия АЛКАЭЭ

Специалист по связям с общественностью

Борис ЕРУШЕВСКИ

Прием объявлений и отчетов:

ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC "Victoriabank", SA, fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket". Статьи, помеченные знаком №, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Люди почувствовали вкус к кредитам. Банки выдали новых кредитов на сумму 2,8 млрд леев

Похоже, времена дорогих кредитов и осторожного отношения к ним проходят – молдаване почувствовали вкус к кредитам под конец года. В октябре новые кредиты составили 2 828,6 млн леев, что на 34,8% больше, чем в октябре 2017 года. Таковы данные Национального банка Молдовы.

Доля кредитов в национальной валюте составила 62,2%, а в иностранной – 37,8%. Объем кредитов в национальной валюте составил 1 760,2 млн леев (+7,9% против предыдущего месяца и +48,4% – по сравнению с октябрём 2017 года). Объем кредитов в валюте, пересчитанный в молдавские леи, составил 1 068,4 млн леев (+5,5% против предыдущего месяца и +17,1% по сравнению с октябрём 2017 года).

Сейчас для кредитования наступили хорошие времена при поддержке аппетита населения к кредитам и на фоне повышения зарплат.

Самыми привлекательными были кредиты на срок от 2 до 5 лет (39,6% из общей суммы выданных кредитов), среди которых кредиты, выданные юридическим лицам, которые составили 28,8% от общего объема.

Кредиты в национальной валюте в основном выдавались нефинансовым обществам – их доля составила 53,0% (49,0% пришлось на долю торговли), а также физическим лицам (42,5%). Рост займов, выданных физическим лицам, обусловлен и приобретением жилья в рамках проекта Prima Casă.

Высокая доля кредитов для некоммерческих обществ обусловлена переориентацией бизнеса на микрофинансовые компании в результате сдержанности банков и более жестких условий. Микрофинансовые компании, в чьем секторе меньше регулирования, берут займы и у банков и кредитуют бизнес. Кредиты, выданные организациями по микрофинансированию дороже, чем в банках. Экономисты не раз обращали внимание на более высокую подверженность банков по сравнению с микрофинансированием и их более жесткое регулирование.

Спрос на кредиты в валюте в основном наблюдался среди нефинансовых коммерческих обществ (89,6%), причем наибольшая доля (60,8%) пришлась на торговлю.

Экономист IDIS Viitorul Вячеслав Ионицэ считает, что после снижения, происходившего на протяжении трех лет, сейчас заметно легкое оживление кредитования со стороны коммерческих банков в результате роста займов физическим лицам и аграрному сектору.

«Благодаря тому, что кредитование физических лиц растет быстрее, чем прогнозировалось, до конца года кредитный портфель в банковской системе, скорее всего, превысит 35,2 млрд леев. Это позволяет говорить, что в 2018 году будет остановлено падение последних двух лет, хотя до уровня 2014 года еще далеко. В феврале 2018 года кредитный портфель банковской системы достиг минимума в 32,1 млрд леев, что на 15,9 млрд меньше, чем максимальный уровень, зарегистрированный в октябре 2014 года. Падение произошло исключительно из-за со-

кращения портфеля кредитов для юридических лиц. За весь этот период банки увеличили портфель кредитов для физических лиц с 5,8 млрд в октябре 2014 года до 9,1 млрд леев в августе 2018 года», – отмечает эксперт.

САМЫЕ ДОРОГИЕ КРАТКОСРОЧНЫЕ КРЕДИТЫ

Средняя процентная ставка по кредитам в национальной валюте выросла на 0,02 п. п. по сравнению с предыдущим месяцем. Физическим лицам выданы кредиты по средней ставке в 7,85%, а юридическим лицам – 9,01%.

Средняя процентная ставка по кредитам в валюте снизилась на 0,07 п. п. по сравнению с предыдущим месяцем. Физическим лицам выданы кредиты по средней ставке в 6,33%, а юридическим лицам – 4,48%.

По сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, указанные ставки снизились (в леях – на 1,48 п. п., в валюте – на 0,33 п. п.).

Кредиты в национальной валюте сроком от 2 до 5 лет были самыми популярными за отчетный месяц, средняя ставка по ним составила 8,49% (юридическим лицам – 8,96% и физическим лицам – 7,85%).

Для физических лиц самая высокая процентная ставка по кредитам на срок от одного до трех месяцев составила 11,39%, а для юридических лиц – по кредитам на срок до 1 месяца – 10,60%.

Самые привлекательные кредиты в валюте на срок от 2 до 5 лет выданы по средней ставке в 4,46%, где для физических лиц ставка составила 7,98%, а для юридических лиц – 4,41%.

ПРЕДВЫБОРНАЯ КАМПАНИЯ ОТПУГИВАЕТ ВКЛАДЧИКОВ

В октябре 2018 года новые срочные вклады составили 2 749,4 млн леев, сократившись на 4,1% по сравнению с октябрём 2017 года, но выросли примерно на 100 млн леев против сентября 2018 года. Экономисты не исключают продолжения снижения объема вкладов накануне выборов как результат недоверия населения. Это заметно и по видам вкладов, больше всего отмечено вкладов на предъявителя.

Объем вкладов в национальной валюте составил 1 599,2 млн леев (+3,7% против предыдущего месяца и -7,2% по сравнению с октябрём 2017 года). Объем вкладов в валюте, пересчитанный в молдавских леях, составил 1 150,2 млн

леев (+7,5% против предыдущего месяца и +0,4% по сравнению с октябрём 2017 года). Доля вкладов в национальной валюте составила 58,2%, в иностранной валюте – 41,8%.

В октябре 2018 года вклады были представлены в основном вкладами физических лиц 80,2% (47,0% – в национальной валюте, 33,2% – в иностранной валюте).

Самыми привлекательными вкладами по срокам были депозиты от 6 до 12 месяцев (42,3% от общего объема срочных вкладов). По категориям клиентов, большая доля пришла на вклады физических лиц (35,8% от общего объема).

Средняя ставка по новым срочным вкладам в национальной валюте увеличилась на 0,08 п. п. по сравнению с предыдущим месяцем. Физические лица разместили вклады под среднюю ставку в 4,72%, а юридические лица – 4,06%.

Средняя ставка по новым срочным вкладам в иностранной валюте увеличилась на 0,24 п. п. по сравнению с предыдущим месяцем. Физические лица разместили вклады под среднюю ставку в 0,85%, а юридические лица – 1,90%.

По сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, указанные ставки снизились. Средняя ставка по новым вкладам в национальной валюте снизилась на 1,13 п. п. (вклады физических и юридических лиц сократились на 1,07 и 1,29 п. п.). Средняя ставка по новым вкладам в иностранной валюте снизилась на 0,26 п. п. (вклады физических и юридических лиц сократились на 0,48 и 0,63 п. п.).

Вклады в национальной валюте на срок от 6 до 12 месяцев были самыми привлекательными в отчетный период, их средняя процентная ставка составила 4,60% (физические лица – 4,79%, юридические – 3,84%), вклады в иностранной валюте составили 0,83% (физические лица – 0,85%, юридические – 0,62%).

Самая высокая средняя ставка по вкладам в молдавских леях физических лиц отмечена для вкладов на срок свыше 5 лет (5,59%), юридических лиц – на вклады на срок от 2 до 5 лет (5,0%).

Самая высокая средняя ставка по вкладам в иностранной валюте физических лиц отмечена для вкладов на срок от 1 до 2 лет (1,37%), юридических лиц – на вклады на срок от 2 до 5 лет (2,96%).

Виктор УРСУ

Парламент Молдовы принял Закон о единой системе оплаты труда

Документ предусматривает введение единой вилки должностных окладов для всех государственных органов и учреждений. Закон устанавливает единую систему оплаты труда в бюджетном секторе, которая представляет общую структуру, содержит принципы, правила и процедуры установления зарплаты в отношении иерархии должностей в бюджетном секторе.

Цель закона – создать прозрачную, справедливую, привлекательную, легко управляемую систему оплаты труда для сотрудников бюджетного сектора, способную отражать и вознаграждать за результаты, когда основной оклад является главным элементом вознаграждения персонала.

Ежемесячная зарплата будет состоять из фиксированной и переменной части. Фиксированная часть будет состоять из базовой зарплаты, месячной ставки для профессионального класса, ежемесячной доплаты за учченую степень, почетное звание и т. д. Переменная часть будет содержать надбавку за достижения сотрудника, надбавки специфического характера. Кроме того, предусмотрены надбавки за работу в неблагоприятных условиях, за дополнительную работу, в ночное время, выходные и нерабочие дни и т. д.

Новые правила определяют месячную зарплату как денежный платеж, включая базовую зарплату и все бонусы, премии и другие права на зарплату, предоставленные дополнительно к основной зарплате, соответствующей каждой категории сотрудников бюджетного сектора. Базовая зарплата будет частью фиксированного ежемесячного вознаграждения, на которое персонал бюджетной организации имеет право в соответствии с установленным классом зарплаты, категорией квалификации, стажем работы.

Законопроект предусматривает создание Регистра должностей в бюджетном секторе, который будет охватывать 8 профессиональных групп, соответствующих областям бюджетной деятельности, закодированных буквами: госуправление; правосудие; национальная оборона; общественный порядок и госбезопасность; образование и исследования; культура, молодежь и спорт; социальная помощь и здравоохранение; комплексные должности. Органом, ответственным за управление Регистром, является Минфин.

Новая система оплаты труда, как планируется, начнет действовать с 1 декабря 2018 года.

Министерство экономики и инфраструктуры разрабатывает Национальную стратегию индустриализации на 2019 – 2030 гг.

Об этом говорилось на прошедшей конференции, посвященной малому и среднему бизнесу. Цель документа – создание конкурентоспособного промышленного сектора в стране благодаря инвестициям, повышению производительности и технологической модернизации. Все это должно вывести промпроизводство Молдовы на средний уровень в регионе.

В настоящее время в Молдове действуют 5 документов/стратегий, связанных с промышленным сектором: Национальная стратегия сельскохозяйственного и сельского развития на 2014 – 2020 гг.; Национальная стратегия по привлечению инвестиций и продвижению экспорта на 2016 – 2020 гг.; Концепция развития кластеров в промышленном секторе Молдовы; Стратегия развития сектора малых и средних предприятий на 2012 – 2020 гг.; Инновационная стратегия Молдовы на 2013 – 2020 гг.

Все эти документы, а вернее все главы, связанные с промышленным сектором Молдовы, планируется объединить в одну Национальную стратегию индустриализации на 2019 – 2030 гг. Новая стратегия будет основана на четырех основных идеях, таких как конкурентоспособность и деловая среда; инвестиции и финансы; укрепление образования и рынка труда; рост технологических инноваций.

Молдова и Румыния подписали 12 соглашений о сотрудничестве

Соглашения подписали руководители профильных министерств и ведомств по итогам IV совместного заседания правительства Молдовы и Румынии, которое состоялось 22 ноября в Бухаресте.

В частности, Министерство экономики и инфраструктуры Молдовы и Министерство по деловой среде, торговле и предпринимательству Румынии подписали меморандум о взаимопонимании в целях содействия развитию предпринимательства, экономического и корпоративного сотрудничества. Документ направлен на укрепление сотрудничества в торгово-экономической сфере, с особым акцентом на стартапы, основанные на принципах равенства и взаимной выгоды. В рамках этого меморандума будет предоставляться логистическая поддержка на организацию рекламы, проведение экономических миссий для стартапов, будет оказываться поддержка в определении возможных источников финансирования проектов.

Также было подписано соглашение о сотрудничестве в туристической сфере, которое предусматривает реализацию необходимых мер для продвижения развития отношений в сфере туризма. Сотрудничество касается продвижения различных видов туризма, внедрения совместных инвестиционных проектов в этой области, обмен опытом и информацией и пр.

Кроме того, подписаны меморандум о взаимопонимании относительно продвижения на рынках третьих стран и совместная декларация об изменении некоторых тарифов на роуминг между Молдовой и Румынией.

Молдова подписала с Румынией и соглашение о взаимодействии в сфере культуры, меморандум о намерениях сотрудничать в сфере отношений с диаспорой.

Министерства обороны двух стран подписали декларацию о намерениях организовать учебную базу для создания совместного подразделения румынских вооруженных сил и молдавской армии, а Главные инспектораты пограничной полиции Молдовы и Румынии заключили протокол о создании и деятельности смешанных патрульных служб на совместной границе.

InfoMarket